

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७५ / ०७६

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला

त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ
फोन नं. ०१-४२५२३४८

Website: www.nvpl.gov.np

Email: info@nvpl.gov.np

दुई शब्द

यो वार्षिक प्रतिवेदन आ.व. ०७५/७६ मा यस प्रयोगशालाबाट सम्पन्न भएका कार्यहरू तथा यस प्रयोगशालाको बारेमा संक्षिप्त विवरण राखी वार्षिक लक्ष्य अनुसार तयार गरिएको छ। आ.व. ०७५/७६ मा संघीय संरचना अनुरूप तत्कालिन केन्द्रीय जैविकी उत्पादन प्रयोगशाला र रेविज भ्याक्सिन उत्पादन प्रयोगशाला गाभिएर राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला भएको हो। विगतलाई सम्झने हो भने प्रारम्भमा गौगोटी रोगको नियन्त्रण र उन्मूलनको सिलसिलामा सन् १९६३ मा रोग नियन्त्रण प्रयोगशालाको स्थापना भयो। त्यस पश्चात सो प्रयोगशालाको विभिन्न नामाकरण तथा उद्देश्यहरू पुरा गर्दै हाल राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला हुन पुगेको छ। यस प्रयोगशालाले स्थापना देखि हाल सम्म पशुहरूमा लाग्ने विभिन्न रोगका १५ प्रकारका खोपहरू उत्पादन गरेको छ।

गौगोटी रोगको उन्मूलन पश्चात यस मुलुकबाट सन् २०३० सम्म पि.पि.आर रोगको उन्मूलनको लागि यथेष्ट मात्रामा खोप उत्पादन गर्ने मुख्य अभिभारा यस प्रयोगशालाको रहेको छ। नेपाल सरकारको विभिन्न ६ वटा (पिपिआर, खोरेत, भ्यागुते, चरचरे, स्वाइन फिवर तथा रानीखेत) राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण कार्यक्रम मध्ये खोरेत वाहेक ५ राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको लागि आवश्यक खोपहरू यस प्रयोगशालाले लक्ष्य अनुरूप उत्पादन गर्दै आएको छ। राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अतिरिक्त यस प्रयोगशालाले कृषकहरूलाई सहज र सुलभ दरमा उपलब्ध हुने गरी पशुपन्छी, कुकुर/विरालो लगायत कुखुरामा लाग्ने विभिन्न रोग विरुद्धका खोपहरू विश्व पशु स्वास्थ्य संगठनको मापदण्ड अनुसार उत्पादन गर्दै आएको र सन् २०३० सम्म रेविज रोग उन्मूलनको लागि पनि यस प्रयोगशालाले आवश्यक मात्रामा लक्ष्य अनुरूप रेविज खोप उत्पादन गर्दै आएको छ।

वार्षिक ४ करोड भन्दा बढी मात्रामा खोप उत्पादन गर्ने क्षमता रहेको यस प्रयोगशालाले विश्व पशु स्वास्थ्य संगठनको मापदण्ड, निर्देशिका र सुझाव अनुरूप पशुमा लाग्ने रोग विरुद्ध खोप उत्पादन गर्दै समय सापेक्ष प्रयोगशालाको स्तर उन्नति गरी हाल यो प्रयोगशाला BSL 2+ स्तरमा पुगेको छ। आगामी आ.व. २०७६/७७ बाट BSL 2+ प्रयोगशाला पूर्ण क्षमतामा संचालन हुनेछ साथै आ.व. २०७६/७७ बाट नै रेविज खोप उत्पादन प्रयोगशाला स्वीकृत गुरुयोजना अनुरूप BSL 2+ स्तरोन्नती कार्य थालनी हुनेछ।

यस वार्षिक पुस्तिकामा प्रयोगशालाले हालसम्म गरेका मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू, कार्यसंचालनमा आएका समस्या र सुझाव यसमा समावेश गरिएको छ। अन्तमा यस प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशनमा ल्याउन मेहनत गर्नु हुने यस प्रयोगशालाका वरिष्ठ पशु चिकित्सकहरू क्रमशः डा. मोहनदेव लेखक, डा. माधव दाहाल, डा. श्रृजना मानन्धर तथा पशु चिकित्सक डा. सरोज चौधरी लगायत सम्पूर्ण प्राविधिक, आर्थिक प्रशासन तथा कर्मचारी प्रशासन शाखाका कर्मचारीलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। जय पशुधन।

आषाढ, २०७६

डा.उमेश दाहाल
प्रमुख पशु चिकित्सक
राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला
त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौं

विषय सूचि

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
१	पृष्ठभूमि	१
२	उद्देश्य	२
३	जनशक्ति	६
४	हालसम्म कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण	६
५	राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाबाट उत्पादित भ्याक्सीन सम्बन्धी विवरण तथा बिक्री मूल्य	८
६	राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाबाट उत्पादित खोपहरुको बिक्री वितरण गर्न हालसम्म नियुक्त भएका स्टकिष्टहरुको विवरण	९
७	सांगठनिक ढाँचा	१०
८	वार्षिक प्रतिवेदन	११
९	आ.व. २०७५/०७६ मा यस प्रयोगशालामा उत्पादन गरिएका भ्याक्सीनहरु	२६
१०	आ.व. २०७५/०७६ मा यस प्रयोगशालामा बिक्री गरिएका भ्याक्सीनहरु	३२
११	NVPL- Vaccine Production (does in '000') of last 14 years	४५
१२	आ.व. २०७५/०७६ मा सम्पन्न गरिएका कार्यक्रमहरुको मुख्य उपलब्धीहरु	४६
१३	राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाको सामग्रीहरुको गुणस्तर तथा खर्च सम्बन्धी नर्मस	४७

१. पृष्ठभूमि

नेपालमा पशुपन्छीमा लाग्ने विभिन्न रोगहरूका कारण पशु उत्पादन, जन स्वास्थ्य र पशु तथा पशुजन्य पदार्थहरूको व्यापारमा प्रतिकूल असर परिरहेको छ भने पशु रोग नियन्त्रण र उन्मुलनका लागि गुणस्तरीय र विश्वसनिय खोपहरूको स्वदेशमै उत्पादन व्यवस्था हुनुपर्ने आवश्यकता छ। प्रारम्भमा गौगोटी रोगको नियन्त्रण र उन्मुलनको सिलसिलामा सन् १९६३ मा रोग निदान प्रयोगशालाको स्थापना भयो जसको मुख्य लक्ष्य पशुपक्षीहरूको रोग पहिचान गर्नु र गौगोटी रोग उन्मुलनको लागि बाखाको टिस्युबाट भ्याक्सीन उत्पादन गर्नु थियो। सन् १९६७ बाट यस प्रयोगशालाले एच.एस. भ्याक्सीन उत्पादन शुरू गर्‍यो साथै सन् १९६८ बाट रानीखेत र फावल पक्स भ्याक्सीन उत्पादन शुरू भयो। सन् १९७१ मा यस प्रयोगशालालाई भिन्न प्रयोगशालाको रूपमा विकास गरी केन्द्रीय जैविकी उत्पादन प्रयोगशालाको रूपमा स्थापित गरियो।

शुरुमा यस राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाले थोरै मात्रामा भ्याक्सीन उत्पादन गर्‍यो भने सन् १९८५ पछि पहिलो पशु विकास आयोजनाको सहयोगमा मेशीन र उपकरणहरू थप गरिएपछि उत्पादन बढ्दै गयो। कुखुराको भ्याक्सीनहरू शुरुमा लोकल अण्डाबाट बनाउने गरिन्थ्यो भने सन् १९९७ पछि एस.भि.एस.एल.डि.सि. आयोजनाको आर्थिक सहयोगमा एस.पि.एफ.अण्डाबाट बनाउन थालियो। सन् १९९५ मा पि.पि.आर रोग नेपालमा देखा परेपछि सो रोग नियन्त्रणको लागि सन् २००० मा यस प्रयोगशालामा एस.भि.एस.एल.डि.सि. आयोजनाको प्राविधिक र आर्थिक सहयोगमा टिष्यु कल्चर युनिटको स्थापना गरियो र पि.पि.आर रोग विरुद्धको होमोलोगस टिस्यु कल्चर भ्याक्सीन उत्पादन शुरू गरेर नेपाल दक्षिण एसियामा पि.पि.आर. रोग विरुद्धको भ्याक्सीन बनाउने पहिलो देश बन्यो। अहिले यस प्रयोगशालाले महामारीको बेलामा लगाउने पि.पि.आर. हाइपरईम्युन सिरा समेत उत्पादन गर्दछ। सन् २००६ बाट यस प्रयोगशालाले एच.एस. एरोसोल भ्याक्सीन उत्पादन शुरू गर्‍यो भने सन् २००८ बाट रानीखेत आई.टु.भ्याक्सीन उत्पादन शुरू गर्‍यो। शुरुमा यस प्रयोगशालाबाट उत्पादन हुने भ्याक्सीनहरू निःशुल्क वितरण गरिन्थ्यो भने सन् १९८९ पछि केही भ्याक्सीनहरू बाहेक अरु सम्पूर्ण भ्याक्सीनहरू न्यूनतम मूल्य लिई वितरण गर्न थालियो। हाल यस प्रयोगशालाले नेपालमा पि.पि.आर., स्वाईन फिवर, भ्यागुते चरचरे (एच.एस.बि.क्यू) र रानीखेत रोगहरू विरुद्धको राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको लागि पि.पि.आर., स्वाईन फिवर, एच.एस.बि.क्यू संयुक्त र रानीखेत आ.ई.टु. भ्याक्सीनहरू निःशुल्क उपलब्ध गराईरहेको छ।

यो प्रयोगशाला नेपालमा पशुपन्छीको खोपहरू उत्पादन गर्ने एक मात्र राष्ट्रिय प्रयोगशाला हो जसले गौगोटी रोग उन्मुलन गर्न र अन्य विभिन्न पशुपन्छीका रोगहरू नियन्त्रणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको पाइन्छ। यस प्रयोगशालाले विश्व पशु स्वास्थ्य संगठनको मापदण्ड, निर्देशिका र सुझाव अनुरूप राष्ट्रियस्तरमा पशुपन्छीका खोपहरू उत्पादन गर्दै समय सापेक्ष रूपमा गुणस्तरीय खोप उत्पादन गर्दै आइरहेको छ। सीमित श्रोत, साधन र जनशक्ति भएको हालको स्थितिमा केन्द्रीकृत रूपमा पशुपन्छीका भ्याक्सीन तथा जैविकी पदार्थको उत्पादन र विकासका लागि राष्ट्रिय निकायको रूपमा काम गर्ने र तत् सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवारी बहन गर्ने यस प्रयोगशालाको उद्देश्य रहेको छ।

यस प्रयोगशालाबाट स्थापना कालदेखि उत्पादन गरिएको विभिन्न भ्याक्सीनहरूको नामावली यस प्रकार रहेका छन्

सि.नं.	भ्याक्सीनको नाम	उत्पादन वर्ष (सन्)
१	गौगोटी (Rinderpest)	१९६१
२	एच.एस. (Hemorrhagic Septicemia)	१९६७
३	रानीखेत एफ.वन. (New Castle Disease F1)	१९६८
४	फावल पक्स (Fowl Pox)	१९६८
५	एन्टी-रेबिज भ्याक्सिन (Anti-Rabies Vaccine)	१९७०

६	वि.क्यू. (Black Quarter)	१९८४
७	एन्थ्राक्स स्पोर (Anthrax)	१९८९
८	स्वाइन फिवर (Swine Fever)	१९९८
९	रानीखेत लासोटा (New Castle Disease Lasota)	१९९८
१०	गम्बोरो इन्टरमेडियट (Infectious Bursal Disease)	१९९८
११	एच.एस.वि.क्यू संयुक्त (HS and BQ Combined)	१९९९
१२	पि.पि.आर. (Peste des Petits Ruminants)	२०००
१३	एच.एस.एरोसोल (HS Aerosol)	२००६
१४	रानीखेत आई.टू. (New Castle Disease I2)	२००८

२. उद्देश्य

यस प्रयोगशालाको मुख्य उद्देश्य भनेको भेटेरिनरी भ्याक्सीन तथा जैविक पदार्थको उत्पादनको लागि राष्ट्रिय निकाय (National Institute for Animal Vaccine) को रूपमा काम गर्ने र तत् सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्ने रहेको छ। यसका मुख्य कार्यहरु यस प्रकार रहेका छन्।

- राष्ट्रिय आवश्यकता अनुसार भेटेरिनरी भ्याक्सीन तथा सिरमको आवश्यकता परिपूर्ति गर्ने
- उत्पादित खोपहरु देशभरी विक्री वितरणको व्यवस्था मिलाई कृषकहरुको पशुधनको संरक्षण गर्ने।
- भ्याक्सीन उत्पादनमा विविधिकरण तथा गुणस्तर सुधार गर्ने।
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रयोगशालाहरूसंग समन्वय गरी भ्याक्सीन उत्पादन प्रविधिलाई Harmonize तथा Standardize गरी परिमार्जित Production Protocol तयार गर्ने।
- भ्याक्सीन तथा सिरम उत्पादन गर्न आवश्यक सिडहरुको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने।
- भ्याक्सीन तथा सिरम उत्पादन, आयात निर्यातको राष्ट्रिय नीति तथा मापदण्ड तयार गर्न सहयोग गर्ने।
- राष्ट्रिय आवश्यकता अनुसार जनस्वास्थ्यसंग सरोकार राख्ने अन्य भ्याक्सीनहरुको उत्पादन गर्ने।
- भ्याक्सीन तथा सिरम आपूर्ति व्यवस्था गर्ने।
- खोप उत्पादनका नविनतम प्रविधिहरुको विकास गरी नयां खोपहरुको उत्पादन गर्ने।
- पशु रोग नियन्त्रणका लागि चाहिने जैविक पदार्थहरु उत्पादन गर्ने।
- खोपहरु उत्पादनको लागि आवश्यक कच्चा पदार्थहरुको खरिद तथा संचयको व्यवस्था गर्ने।
- प्रयोगशाला जनावरहरुको प्रजनन तथा पालन पोषणको व्यवस्था मिलाउने।
- आवश्यकता अनुसार विभिन्न प्रयोगशालालाई ल्याव एनिमल आपूर्ति गर्ने।
- उत्पादित खोपहरुको वजार विस्तार तथा विक्री वितरण सम्बन्धी आवश्यक व्यवस्था गर्ने।
- देशका विभिन्न स्थानमा कोल्ड चेन अनुगमन, भ्याक्सीन ढुवानी व्यवस्थापन गर्ने।

राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाको संरचना तथा कार्य विवरण

उक्त कार्य सम्पन्न गर्न यस प्रयोगशालाको संगठनात्मक र व्यवस्थापकीय संरचना तथा कार्य विवरण देहाय वमोजिमको छ।

(क) प्रयोगशालाका शाखाहरु तथा तिनको कार्य विवरण

(१) पि.पि.आर.खोप उत्पादन शाखा

- पि.पि.आर. भ्याक्सीन उत्पादनको लागि आवश्यक सेल लाइन उत्पादन तथा संरक्षण गर्ने।
- पि.पि.आर.भ्याक्सीन तथा सिरम उत्पादन गर्न आवश्यक सिडहरुको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने।
- माग तथा बजेट व्यवस्था अनुरूप खोप उत्पादन गर्ने।
- उत्पादित खोपको प्रभावकारीता तथा गुणस्तर यकिन गर्ने।
- भ्याक्सीन उत्पादनमा विविधिकरण तथा गुणस्तर सुधार गर्ने।

(२) रेबिज खोप उत्पादन शाखा

- रेबिज रोग विरुद्ध सेल कल्चर एण्टी रेबिज खोप उत्पादन गर्ने ।
- रेबिज भ्याक्सीन उत्पादनको लागी आवश्यक सिडहरु, सेल कल्चर उत्पादन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- उत्पादित खोपको प्रभावकारीता, सेफ्टी तथा गुणस्तर यकिन गर्ने ।
- भ्याक्सीन उत्पादनमा विविधिकरण तथा गुणस्तर सुधार गर्ने ।
- माग तथा बजेट व्यवस्था अनुरूप खोप उत्पादन गर्ने ।

(३) अन्य खोप उत्पादन शाखा

- जिवाणुजन्य खोपहरु (एच.एस.एण्ड वि.क्यू. कम्बाइन्ड, एनथ्राक्स), विषाणुजन्य खोपहरु (स्वाइन फिभर भ्याक्सीन, रानीखेत एफ स्ट्रेन, रानीखेत आर.टु.वि.स्ट्रेन, फाउल पक्स, गम्बोरो लाईभ ईन्टरमिडिएट स्ट्रेन, रानीखेत लासोटा स्ट्रेन, रानीखेत आई.टू. स्ट्रेन) खोपहरु उत्पादन गर्ने ।
- खोप उत्पादन गर्न आवश्यक सिडहरुको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- माग तथा बजेट व्यवस्था अनुरूप खोप उत्पादन गर्ने ।
- उत्पादित खोपको सेफ्टी, प्रभावकारीता तथा गुणस्तर यकिन गर्ने ।
- भ्याक्सीन उत्पादनमा विविधिकरण तथा गुणस्तर सुधार गर्ने ।
- राष्ट्रको बढदो पोल्ट्री इण्डस्ट्रीज तथा पोल्ट्रीहरुको संरक्षण गर्न पोल्ट्रीका संक्रामक रोगहरुको विरुद्ध माग अनुसारका खोपहरुको क्रमिक रुपमा उत्पादनमा वृद्धि गर्दै नयाँ खोपहरुको विकास गर्ने ।

(४) योजना शाखा

- मासिक, चौमासिक, वार्षिक रिपोर्टिङको कार्य नियमित रुपमा गर्नुको साथै वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने र वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सरोकारवाला समक्ष पुऱ्याउने ।
- पशु सेवा विभागबाट राष्ट्रिय खोरेत रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको लागि उपलब्ध हुने खोरेत खोप लगायतका अन्य राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण कार्यक्रमका खोपहरु जिल्लाहरुको लागि तोकिएको लक्ष्य अनुसार खोप ढुवानी व्यवस्थापन गर्ने ।
- निजिस्तरमा स्टकिष्ट नियुक्ती गरी भेटेरिनरी खोप विक्री वितरण गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६ बमोजिम खोपहरुको ढुवानी गर्ने ।
- रोगव्याधीको समयमा छिटो छरितो रुपमा भ्याक्सिन उपलब्ध हुने गरी प्रदेशका भ्याक्सिन बैङ्कहरुमा तोकिएका खोपहरु संचय राख्न र पशुपन्ध्रीमा रोगको आउटब्रेकको अवस्थामा कृषकसम्म खोपहरु सर्व सुलभ रुपमा पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउने ।
- खोपहरुको बजार अध्ययन तथा अनुगमन, औषधि पसलहरुमा खोपको कोल्डचेन अनुगमन, भ्याक्सिन ढुवानी निरीक्षण, स्टकिष्ट पसलमा कोल्डचेन निरीक्षण, प्रशासनिक अडिट निरीक्षणको साथै कोल्ड चेन व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।
- पशु औषधी पसल, स्टकिष्ट पसल, अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने ।
- खोपहरुको ढुवानी तथा वितरणको अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।

(५) भ्याक्सीन विक्री वितरण शाखा

- प्रयोगशालामा उत्पादित खोपहरुको विक्री वितरणको व्यवस्था गर्ने ।
- कृषक तथा वितरकसम्म खोपहरु सर्वसुलभ रुपमा पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउने ।

- संकलित राजश्व बैक दाखिला गर्ने र अभिलेख राख्ने ।
- खोपहरुको बजार विस्तार तथा प्रचार प्रसार सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- मासिक रुपमा राजस्व आम्दानी योजना र लेखा शाखालाई उपलब्ध गराउने ।
- खोपहरुको विक्री वितरणको व्यवस्थित अभिलेख राख्ने ।

(६) डायलुएन्ट शाखा

- खोप उत्पादनको वार्षिक लक्ष्य तोकिए अनुरूप तालिका बनाई विभिन्न खोपहरुको लागि आवश्यक डायलुएन्ट उत्पादन गर्ने ।
- खोपको प्रकार र प्याकिङ मात्रा अनुसार आवश्यक पर्ने डायलुएन्टको उत्पादन व्यवस्थापन गर्ने ।
- अन्य खोप शाखाको लागि आवश्यक डिस्टीलड वाटर उत्पादन गर्ने ।
- व्यवस्थित रुपमा बोइलर संचालन गर्ने र सोका लागि प्रयोग हुने इन्धनको अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
- डायलुएन्ट उत्पादन तथा वितरणको अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।

(७) गुणस्तर नियन्त्रण शाखा (क्वालिटी कन्ट्रोल)

- प्रयोगशालामा उत्पादन भएका विभिन्न खोपहरुको आन्तरिक गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने यस शाखाको मुख्य दायित्व हुनेछ ।
- गुणस्तर नियन्त्रणको लागि आवश्यकता अनुसार खोपको सेफ्टी टेष्ट, पोटेन्सी टेष्ट, स्टेरिलिटी टेष्ट, भ्याकुम टेष्ट, इफिकेसी टेष्ट आदि जस्ता परिक्षणहरु गर्ने ।
- खोप उत्पादनमा प्रयोग हुने विभिन्न कच्चा पदार्थहरु, विउ, विजन, केमिकल, रिएजेन्ट, मिडिया, सिरम, एन्टीबायोटिक लगायतका अन्य सामग्रीहरुको गुणस्तर आवश्यकता अनुसार जाँच परिक्षण गर्ने कार्य गर्ने ।

(८) गुणस्तर व्यवस्थापन (क्वालिटी एस्युरेन्स) शाखा

- प्रयोगशालाको गुणस्तर व्यवस्थापन शाखाले खोपको गुणस्तरीय उत्पादनको लागि विभिन्न खोप उत्पादन शाखाहरु तथा गुणस्तर नियन्त्रण शाखाबाट SOP/Protocol अनुसार काम भए नभएको यकिन गर्नुका साथै गुणस्तरीय उत्पादन गर्नको लागि खोप उत्पादन शाखाहरु तथा गुणस्तर नियन्त्रण शाखाको नियमन नियन्त्रण गर्ने ।
- प्रयोगशालाबाट उत्पादन भएको भ्याक्सीनहरु प्रयोग गर्न उपयुक्त रहे नरहेको यकिन गरि उपयुक्त भ्याक्सीन मात्र प्रयोगको लागि रिलिज गर्ने ।
- प्रयोगशालाको क्वालिटी म्यानुअल बनाउने तथा प्रयोगशालाको आन्तरिक तथा बाह्य अडिट कार्य गर्ने गराउने ।

(९) आर.एण्ड डी. (R & D) शाखा

- उत्पादनमा रहेका खोपहरुको गुणस्तर सुधारको लागि अनुसन्धान र विकास गर्ने ।
- खोप उत्पादनका नयाँ प्रविधिहरुको ट्रायल परिक्षण, अनुसन्धान र प्रयोगशालामा प्रयोगमा ल्याउन विकास गर्ने ।
- खोप उत्पादनका नयाँ प्रविधिहरुको विकास गर्ने ।
- प्रयोगशालामा उत्पादन नभएका तर देशमा माग भएका खोपहरुको अनुसन्धान गरी विकास गर्ने ।
- एउटै खोपबाट विभिन्न रोगहरु नियन्त्रण गर्न सकिने (Multi-strain / Multi-disease) किसिमका खोपहरुको अनुसन्धान तथा विकास गर्ने ।

(१०) प्रयोगशाला जनावर व्यवस्थापन शाखा

- खोप उत्पादन, परिक्षण, गुणस्तर नियन्त्रणमा प्रयोग हुने प्रयोगशाला जनावरहरु (मुसा, खरायो, गिनी पिग, कुखुरा, बाखा, भेडा, बंगुर, पाडा आदि) को व्यवस्थापन गर्ने ।
- विभिन्न खोपको लागि आवश्यक पर्ने प्रयोगशाला जनावरहरुको माग अनुसार खरिद कार्य गर्ने ।
- प्रयोगशाला जनावरहरुलाई दैनिक रुपमा फिडिड, वाटरिड, लिटरिड, सरसफाई लगायत आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने ।
- खोप उत्पादन, परिक्षण, गुणस्तर नियन्त्रणमा प्रयोग भएका प्रयोगशाला जनावरहरुको व्यवस्थित रुपमा डिस्पोज गर्ने कार्य गर्ने ।

(११) प्रशासन शाखा

- प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरु: दर्ता, चलानी, फाइलिङ्ग, पत्राचार र रेकर्डिङको कार्य व्यवस्थित रुपमा राख्ने ।
- वार्षिक जिन्सी निरीक्षण गराई अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
- कार्यालयमा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत विवरणको अभिलेख अध्यावधिक राख्ने ।
- नियमित मर्मत गर्नु पर्ने, लिलाम तथा मिनाहा गर्नुपर्ने जिन्सहरुको लगत तयारी अवस्थामा राख्ने र सो सम्बन्धी कारवाही अगाडि वढाउने ।
- कार्यालयको खरीद ईकाईले निर्णय गरे अनुसारको सामानहरुको माग फाराम र खरीद आदेश स्वीकृत गराई नियमानुसार खरीद गरि आम्दानी बाँध्ने ।
- भौतिक संरचना तथा जिन्सी सामानहरुको विवरण दुरुस्त राख्ने ।
- दर्ता भएका पत्रहरु तोक आदेश अनुसार सम्बन्धित शाखामा बुझाउने व्यवस्था मिलाउने ।
- उत्पादित खोप तथा डाइलुएन्टहरु सम्बन्धित शाखावाट बुझिलिई स्टोर दाखिला तथा नियमानुसार खर्च लेख्ने ।
- कार्यालय र परिसरको सरसफाई, पालो पहरा, सुरक्षा र सवारी साधनहरुको वीमा तथा नविकरण व्यवस्थाको व्यवस्थापन गर्ने ।

(१२) आर्थिक प्रशासन शाखा

- बेरुजु फछ्यौट तर्फ विशेष तत्पर भई सो सम्बन्धी कारवाही गर्ने ।
- समयमै तलबी प्रतिवेदन पास गराउने ।
- को.ले.नि.का.वाट हरेक महिना निकास/सोधभर्ना माग गर्ने, मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन समयमा पठाउने ।
- प्राप्त निकास रकम खातामा आम्दानी बांधी आर्थिक ऐन, नियम अनुसारको कार्यविधि अपनाई र प्रकृया पुऱ्याई खर्च लेख्ने ।
- मासिक निकास खर्च र कार्यक्रम अनुसारको विस्तृत खर्च योजना शाखामा उपलब्ध गराउने ।
- तोकिएको समयमा फाँटबारी लगायत अन्य आर्थिक विवरणहरु तयार पारी सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
- कार्यालयको योजना शाखा लगायत अन्य शाखाहरूसंग सम्बन्धित कर्मचारीहरुको निकटतममा रही वार्षिक योजना, बजेट तर्जुमा गर्ने र मासिक, चौमासिक, वार्षिक रुपमा प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने ।
- आन्तरिक र अन्तिम लेखा परिक्षण गराउने ।
- समयसिमा भित्र आर्थिक विवरण पेश गर्ने ।

- मन्त्रालय, विभाग, म.ले.नि.का., को.ले.नि.वाट समय समयमा जारी भएको निर्देशन एवं परिपत्रहरुको जानकारी राखी सोही अनुसार कार्य सम्पादन गर्ने ।

(ख) जनशक्ति

यस प्रयोगशालाको जनशक्तिको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ ।

सि.नं.	पद	दरवन्दी	श्रेणी	पद पुर्तिको अवस्था	रिक्त
१	प्रमुख पशु चिकित्सक	१	रा.प.प्रथम (प्रा.)	१	-
२	वरिष्ठ पशु चिकित्सक	४	रा.प.द्वितीय (प्रा.)	४	-
३	पशु चिकित्सक	११	रा.प.तृतीय (प्रा.)		-
४	नायब सुब्बा	१	रा.प.अनं. प्रथम	१	-
५	लेखापाल	१	रा.प.अनं. प्रथम	१	-
६	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	११	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	९	०२
७	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	११	रा.प.अनं. द्वितीय	११	-
८	खरिदार	१	रा.प.अनं. द्वितीय	१	-
९	चालक	३	श्रेणीविहिन	३	-
१०	कार्यालय सहयोगी	९	श्रेणीविहिन	४	०५
		५३		४६	०७

यस प्रयोगशालामा हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं	कर्मचारीको नाम, थर	पद
१	डा. उमेश दाहाल	प्रमुख पशु चिकित्सक
२	डा. मोहन देव लेखक	वरिष्ठ पशु चिकित्सक
३	डा. माधव दाहाल	वरिष्ठ पशु चिकित्सक
४	डा. सृजना मानन्धर	वरिष्ठ पशु चिकित्सक
५	डा. उमेश प्रसाद शाह (हाजिर हुन बाँकी)	वरिष्ठ पशु चिकित्सक
६	डा. मनिषमान श्रेष्ठ	पशु चिकित्सक
७	डा. सिता रिजाल	पशु चिकित्सक
८	श्री अशोक प्रसाद श्रेष्ठ	पशु चिकित्सक
९	श्री शिला पन्थ	पशु चिकित्सक
१०	श्री विहारी महतो	पशु चिकित्सक
११	डा. संन्सी डंगोल	पशु चिकित्सक
१२	डा. सरोज चौधरी	पशु चिकित्सक
१३	डा. श्रृष्टी श्रेष्ठ	पशु चिकित्सक
१४	श्री सुर्य प्रसाद लामा	पशु चिकित्सक
१५	डा. पूजा खनाल	पशु चिकित्सक
१६	हाजिर हुन बाँकी	पशु चिकित्सक
१७	श्री जानकी काफ्ले	नायब सुब्बा
१८	श्री खुमकान्त कडेल	लेखापाल
१९	श्री मंगला देवी महर्जन	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२०	श्री हरिलाल कडेल	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२१	श्री श्रीराम घिमिरे	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२२	श्री ओम प्रसाद वाग्ले	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२३	श्री तुलसा उपाध्याय	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२४	श्री सगिता नेपाल	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक

२४	श्री धीरा देवी के.सी.	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२६	श्री तिर्थ बहादुर कार्की	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२७	श्री शुशिला के.सी.	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२८	खाली	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
२९	खाली	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३०	श्री काली कुमारी महर्जन	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३१	श्री राजेश कुमार योजन	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३२	श्री मिना कुमारी राणा क्षेत्री	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३३	श्री विमला के.सी.	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३४	श्री चेता कुमारी बस्नेत	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३५	श्री दामोदर घिमिरे	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३६	श्री राजुमान घिसिङ	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३७	श्री पार्वता गौतम	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३८	श्री राममाया ग्यापक	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
३९	श्री नमूना पन्त विष्ट	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
४०	श्री रमला न्यौपाने	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
४१	श्री उत्तम कटुवाल	खरिदार
४२	श्री मचाकाजी महर्जन	हलुका सवारी चालक
४३	श्री भीम बहादुर देउवा	हलुका सवारी चालक
४४	श्री राजेश त्वाटी	हलुका सवारी चालक
४५	श्री विष्णुमाया राउत	का.स.
४६	श्री पदम बहादुर श्रेष्ठ	का.स.
४७	श्री नागेन्द्र ठाकुर	का.स.
४८	श्री राजु पोडे	का.स.
४९	मनोज नेपाली (करार)	का.स.
५०	तुलसा श्रेष्ठ (करार)	का.स.
५१	रामचन्द्र खनाल (करार)	का.स.
५२	शोभा शाक्य (करार)	का.स.
५३	टिका राम श्रेष्ठ (करार)	का.स.

राष्ट्रीय खोप उत्पादन प्रयोगशालाबाट उत्पादित भ्याक्सिन सम्बन्धी विवरण तथा बिक्री मूल्य

यस प्रयोगशालाबाट बिक्री वितरण गरिने खोपहरूको मूल्य पशु सेवा विभागको मिति ०६१/२/२८ को निर्णय अनुसार तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

तपसिल

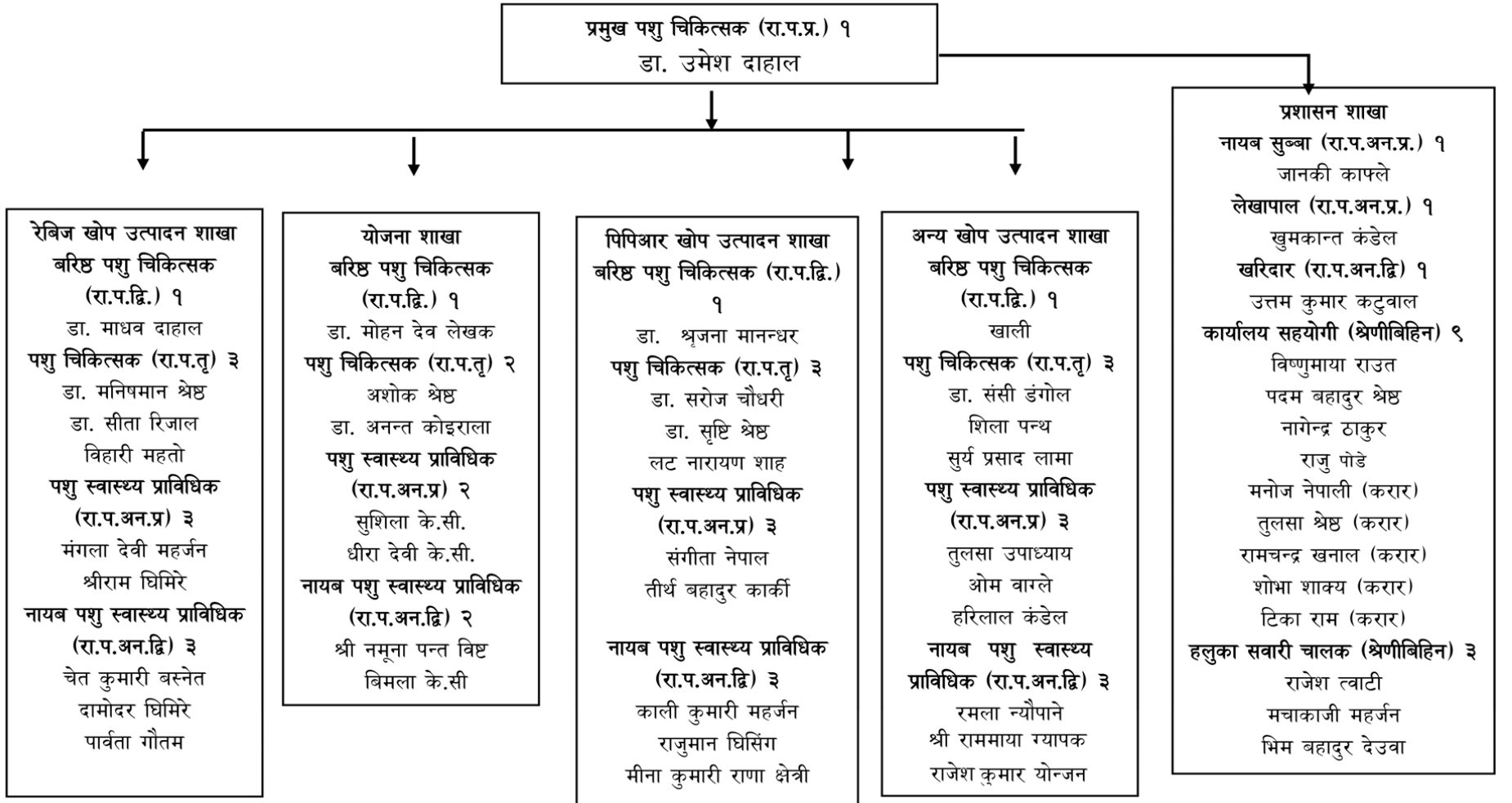
कमि; +	EofS; lgsf]gfd	dfqf	vbf dNo -?_
!=	Pr= P; = EofS; Lg	@) dfqf) dfqf	\$) ÷-- () ÷--
@=	Pr= P; = एरोसेल EofS; Lg) dfqf	() ÷--
#=	Pr=P; =P08 lj =So" sDaf0G8	@) dfqf) dfqf	&%÷-- !) ÷--
\$=	lk=k=cr= EofS; Lg) dfqf !) dfqf	!\$) ÷-- @%) ÷--
%=	PgyfS; EofS; Lg*) dfqf	@) ÷--
^=	:j f0G lkme/ EofS; Lg	@) dfqf	@!) ÷--
&=	/fgLV] Pkm :6j EofS; Lg	@) dfqf) dfqf !) dfqf	^%÷-- !@%÷-- @) ÷--
*=	/fgLV] cf/=6lj स्ट्रेन) dfqf	!) ÷--
(=	krfpn kS; EofS; Lg	@) dfqf	!@) ÷--
!) +	uDaf]f]nf0E -0{6/ldl8P6_ स्ट्रेन EofS; Lg	@) dfqf) dfqf !) dfqf	!) ÷-- @!%÷-- \$!%÷--
!!=	/fgLV] nf; fof स्ट्रेन EofS; Lg	@) dfqf) dfqf	^%÷-- !@%÷--
!@=	/fgLV] cf0=6= EofS; Lg	!) dfqf	\$) ÷--
!#=	PG6L /lah EofS; Lg -lghf/3_	! dfqf	\$%÷--

* यी भ्याक्सीनहरू हाललाई स्टकिष्टहरूलाई बिक्री गरिदैन तर पशु सेवा विभाग अन्तरगतका निकाय वा गैर सरकारी संस्थाहरूलाई नियन्त्रित रूपमा शुल्क लिई वितरण गरिन्छ ।

**राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाद्वारा उत्पादित खोपहरुको विक्रि वितरण गर्न
हालसम्म नियुक्त भएका स्टकिष्टहरुको विवरण**

सि.नं.	नाम	ठेगाना	फोन नं.
१.	एग्रो भेटेरिनरी कन्सर्न	विराटनगर-८, मोरङ	०२१-५२४६४८
२.	बनेपा भेटेरिनरी ड्रग सप्लायर्स	बनेपा-१०, काभ्रे	०११-६६३४६८
३.	मुनाल बायो भेट	त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ	०१-४२६१०७१
४.	सुनगाभा भेट, डिष्ट्रीब्युटर	त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ	०१-४२६०८७७
५.	तुलसी भेट कन्सर्न	नारायणगढ, चितवन	०५६-५२५६२८
६.	वीरगंज भेट फर्मा	वीरगंज, पर्सा	०५१-५२२५२२
७.	पशुपति भेट सप्लायर्स	पोखरा, कास्की	०६१-५३०३४९
८.	नेपाल एग्रो भेट फर्मा	वुटवल-८, रुपन्देही	०७१-५४५५२१
९.	हिमालयन एग्रोभेट	नेपालगंज, बाँके	०८१-५२२९७६
१०.	पेट भेट सेन्टर	धनगढी-१, कैलाली	०९१-५२३७६३

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला, त्रिपुरेश्वर

अनुसूचि २
नियम २१ को उपनियम (२) र नियम २५ को उपनियम १ संग सम्बन्धित
कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला, त्रिपुरेश्वर
नेपाल सरकार

राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाको आ.व. २०७५/०७६ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०७५/०७५

बजेट उपशिर्षक नं. ३२२१६६३-४

आयोजनाको नाम पशु स्वास्थ्य, रोग अन्वेषण सेवा तथा क्वारेन्टाईन कार्यक्रम (राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला)

चालु आ.व. को खर्च रकम र प्रतिशत रु. १०,४१,१२,५८७।७० (८७ प्रतिशत)

चालु आ.व. को भारित प्रतिशत ९२ प्रतिशत

क्र.सं.	कार्यक्रम र क्रियाकलाप	ब.ख.शी.	इकाई	वार्षिक लक्ष			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित
अ) पूजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू								
८.३.१.१	कार्यालय प्रयोजनका लागि विभिन्न फर्निचर खरीद तथा फर्निचर्स (कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	२९३११	संख्या	१	०.३३	४	१	०.३३
८.५.१.१५२७	कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर आदि खरीद (कार्यालय सचालनसंग सम्बन्धि यन्त्र, उपकरण तथा मेशिनरी औजार)	२९५११	संख्या	४	०.२९	३.५	४	०.२९
८.२.२.३७५	रेविज भ्याक्सिन प्रयोगशालाको भवन निर्माण कार्यालय प्रयोजन(भवन निर्माण कार्यालय प्रयोजन)	२९२२१	प्र.श.	१००	१.२	१४.२७	१००	१.२
८.२.२.४२७	अधुरो प्रशासनिक भवन निर्माण कार्यालय प्रयोजन (भवन निर्माण कार्यालय प्रयोजन)	२१	पटक	१	१.२५	१४.८८	१	१.२५

८.२.२.४३५	क्रमागत योजनामा रहेको राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाको निर्माणको भुक्तानी (भवन निर्माण कार्यालय प्रयोजन)	२९२२९	पटक	१	४.२३	५०.५७	१	४.२३
८.५.१.१०९८	डेक्सटपर ल्यापटप कम्प्युटर खरिद (प्रिन्टर, युपिएस सहित)(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	२९५१	संख्या	२	०.११	१.३३	२	०.११
८.५.१.१३१४	फोटोकपी मेसिन(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	२९५११	संख्या	१	०.०८	१	१	०.०८
८.५.१.१५२०	डिजिटल व्यान्लेस ५०० के जी(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	२९५११	संख्या	१	०.०२	०.२५	१	०.०२
८.५.१.१५२१	ल्याव दराज(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	२९५११	संख्या	१	०.०२	०.२५	१	०.०२
८.५.१.१९	सि.सि. टि.भी. क्यामेरा खरिद तथा जडान (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	२९५११	सेट	१	०.०८	१	१	०.०८
८.६.४२.५४०	रेविज भ्याक्सिन प्रयोगशालालाई बायोसेप्टी लेभल ३ मा स्तरन्तोती गर्ने (अन्य)	९६११	प्र.श.	१	१६.७५	२००	१	१३.४०
					२६.०३	३११.०५		२१.०१

क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:

१.१.१.२	रा.प.प्रथम(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.५४	६.४४	१	०.५४
१.१.१.४	रा.प.द्वितीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	४	१.८१	२१.५७	४	१.८१
१.१.१.६	रा.प.तृतीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	११	४.४७	५३.३७	११	४.४७
१.१.१.८	रा.प.अनं.प्रथम (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.३२	३.७९	१	०.३२
१.१.१.९	रा.प.अनं.प्रथम (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	११	३.४९	४.६६	११	४
१.१.१.११	रा.अनं.द्वितीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	११११	जना	१	०.३	३.५३	१	०.३
१.१.१.१२	रा.प.अनं.द्वितीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	११	३.२५	३८.८५	११	३.२५
१.१.१.१८	का.स. प्रथम श्रेणी(स्थायी कर्मचारी)	१११	जना	९	२.१६	२५.७८	९	२.१६
१.१.१.३	ह.स.चा. प्रथम श्रेणी(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	३	०.८४	०.०	३	०.८४
१.१.१.१३६	लेखापाल(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.२८	३.३४	१	०.२८
१.२.२.१	महंगी भत्ता(महंगी भत्ता)	२१११३	संख्या	२५	०.२५	३	२५	०.२५
१.२.४.१.६३	वैठक भत्ता(वैठक भत्ता)	२१११९	पटक	२४	०.०८	१.०	२४	०.०
३.१.१	पदाधिकारी एवं निजामति कर्मचारी(पदाधिकारी एवं निजामति कर्मचारी)	२११२१	संख्या	२८	०.१८	२.१	२८	०.१८
२.१.२.१	बिजुली महसुल(बिजुली महसुल)	२२१११	महिना	७०	५.६३	६७.२	७०	५.६३
२.१.३.२	जारको पिउने पानी(पिउने पानी)	२१११	वटा	१४	०.०६	०.६७	१४	०.०६

२.३.३	टयाइकरको पानी(पिउने पानी)	२२१११	पटक	२८	०.१४	१.६८	२८	.१४
२.२.१.२०	संचार महसुल (टेलिफोन, इमेल, इन्टरनेट, हुलाक, कुरियर, आदि) (टेलिफोन महसुल)	२२११२	महिना	१०	०.१२	१.४४	१०	०.१२
२.२.२.१	ईमेल/ इन्टरनेट/वेबसाइट(ईमेल/ इन्टरनेट/वेबसाइट)	२२११२	महिना	२	०.०५	.६	२	०.
२.३.३.१४	भ्याक्सिन ढुवानी(सवारी साधनको भाडा)	२ १२२	पटक	६	०.०८	१	६	०.०८
२.४.१.१	मोटरसाईकलको लागि पेट्रोल(कार्यालयको इन्धन)	२२२११	लीटर	६००	०.०५	०.६४	६००	०.०५
२.४.१.२	गाडीका लागि डिजल(कार्यालयको इन्धन)	२२ १	लीटर	१२००	०.०९	१.०८	१२००	०.०९
२.४.१.८७	गाडी, मोटर साइकलका लागि मोबिल, गियर, ग्लिज, ईत्यादी(कार्यालयको इन्धन)	२२२११	लीटर	१०८	०.०५	०.६५	१०८	०.०५
२.५.१.३	सवारी साधन मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	२२२१२	संख्या	८	०.४३	५.१४	८	०.४३
२.५.२.७	इलेक्ट्रीक सामान मर्मत(मेशिनरी उपकरण मर्मत)	२२२१२	संख्या	१५	०.५	६	१५	०.
५.२.१४	प्रयोगशाला उपकरण मर्मत(मेशिनरी उपकरण मर्मत)	२२२१२	पटक	१५	०.५	६	१५	०.५
२.६.३.१	बीमा सवारी साधन(बीमा सवारी साधन)	२२२१३	संख्या	६	०.०३	०.३७	६	०.०३
२.७.१.१	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	कक्षा	३०	०.२५	३	३०	०.२
२.७.१	स्टेशनरी(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	पटक	०	० २५	३	३०	०.२५
२.७.१.११	प्रयोगशाला व्यवस्थापन खर्च(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	पटक	१०	०.०४	०.४५	१०	०.०४
२.७.१.३९	कार्यालय सन्चालनको लागी स्टेशनरी तथा मसलन्द खर्च(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	संख्या	३०	०.२५	३	३०	०.२५
२.७.२.१	छपाई खर्च(छपाई खर्च)	२२३११	पटक	१०	०.०८	०.९	१०	०.०८
२.८.१.१२	प्रयोगशाला परिक्षण तथा खोप उत्पादनको लागि ल्याव एनिमल आहारा व्यवस्थापन(पशु तथा पंक्षीहरुको आहार)	२२३१२	महिना	०.३	०. ४		०.३	०.८४
२.१०.१.१	जेनेरेटरको लागि डिजेल(इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	लीटर	५०००	०.३८	४.५	५० ०	० ३८
२.१०.१.२	ग्यास सिलिन्डर(इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	संख्या	१०	०.०२	०.१८	१०	०.०२
२.११.७.६८	प्रयोगशाला र खोप उत्पादन कक्षको मर्मत सम्भार तथा सुधार(अन्य)	२ ३२	पटक	१	०.४३	५	१	०.४३
२.१३.१.१	कार्यालय सहयोगी करार(व्यक्ति करार)	२२४१२	जना	४	०.६५	७.८	४	० ६५
२.१३.१.११८	माइक्रोबायोलोजिष्ट सेवा करार(व्यक्ति करार)	२२४१२	जना	१	०.२४	२.८२	१	०.२४
२.१३.१.१३६	बायोटेक्नोलोजिष्ट करार सेवा(व्यक्ति करार)	२२४१२	जना	१	०.२४	.८	१	.२४
२.१३.१.१३७	भ्याक्सिन उत्पादन सहायक करार सेवा(व्यक्ति करार)	२२४१२	जना	३	०.२४	२.८६		०. ४
२.१३.२.२	कार्यालयका कम्प्युटर फोटाकपी आदी मेशिनरी मर्मत सेवा करार(सेवा करार)	२२४१२	महिना	१	०.०५	०.६	१	०.०५
२.१५.१९.४३९	कर्मचारीहरुको स्वास्थ्य परिक्षण (पशु स्वास्थ्य)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	२८	०.	.६	२८	०.१३
२.१५.१९.५२५	खोपहरुको क्याटलग प्रकाशन (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	१	०.०८	१	१	०.०८

२.१५.१९.५२६	खोपहरुको फ्ल्याक्सबोर्ड, पोस्टर, लिफलेट प्रकाशन (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	३	०.१३	१.५	३	०.१
२.१५.१९.५२७	खोपहरुको क्याटलगा परिमार्जन, बार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	१	० ०७	.८	१	०७
२.१५.१९.५२८	संचार माध्यमबाट खोपहरुको प्रचार प्रसार गर्ने (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	३	०.१८	२.१	३	०.१८
२.१५.१९.५२९	माइस कोलोनी, टेस्ट एनिमल, सेललाइन उत्पादन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन(पशु स्वास्थ्य)	२५२२	महिना	१२	०.२५	३	१२	० २१
२.१ १ .५३०	उत्पादित खोपहरुको फिल्डमा गुणस्तर परिक्षण(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	६	०.२	२.४	६	०.२
२.१५.१९.५३१	भ्याक्सिन उत्पादन व्यवस्थापन कार्यक्रम(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	महिना	१२	०.२५	३	१२	०.२५
२.१५.१९.५३२	खोप उत्पादनमा प्रयोग गरिने एन्टिबायोटिक्स लगायतका औषधि खरिद(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	३	०.०४	०.५	३	०.०४
.१५ १९.५३३	इलाइजा प्लेट तथा रिएजेन्ट खरिद(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	१	०.४२	५	१	०.४२
२.१५.१९.५३४	SOP (FMD) तयार गर्ने(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	१	०.२१	२.५	१	०.२१
२.१ .२.३०	हाईपर ईम्यून सिरा त्पादन (कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	लीटर	०.०५	०.०८	१	०.०५	०.०८
२.१६.२.३०१	माईस कोलोनी तथा टेष्ट एनिमल (कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	महिना	१२	०.२५	३	१२	०.२
२.१६.२.३०	पि.पि.आर.भ्याक्सिन उत्पादन (राष्ट्रिय पि.पि.आर. रोग नियन्त्रण कार्यक्रममा निशुल्क वितरणको लागि समेत)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५	संख्या हजार	८०००	१५.०७	१८०	८०००.९	१४.६२
२.१६.२ ३०३	व्याक्टेरियल भ्याक्सिन (एच.एस., वि.क्यू., एनथ्र्याक्स, एच.एस.र वि.क्यू. कम्बाइण्ड, एच.एस.एरोसोल (राष्ट्रिय एच एस विक्यु नियन्त्रण कार्यक्रममा निशुल्क वितरणको लागि समेत)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	संख्या हजार	९००	२.०१	२४	६५०	१.९९
२.१६.२.३०४	स्वाइन फिभर भ्याक्सिन (राष्ट्रिय स्वाइन फिभर रोग नियन्त्रण कार्यक्रममा निशुल्क वितरणको लागि समेत)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	संख्या हजार	६५०	०.५	६	६५०	०.२५
२.१६.२.३०५	रानिखेत एफ स्ट्रेन भ्याक्सीन (कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	संख्या हजार	५ ००	१.६८	२०.१	१५०००.३	१.५८

२.१६.२.३०६	रानिखेत आर.टु.वि. तथा लासोटा स्ट्रेन भ्याक्सीन (कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	संख्या हजार	५००	१.०२	१२	५००८.५	०.९९
२.१६.२.३०७	हिट स्टेवल आई २ भ्याक्सिन उत्पादन (राष्ट्रिय रानिखेत रोग नियन्त्रण कार्यक्रममा निशुल्क वितरणको लागि समेत) (कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	संख्या हजार	११००	०.३३	४	१९६३.८	०.३३
२.१६.२.३०	गम्बोरो लाइभ तथा फवल पक्स भ्याक्सीन (कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)(कच्चा पदार्थ बिउ बिजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	संख्या हजार	८०००	२.१	२५.०४	८००३.७	१.७९
२.१९.१.१००७	औषधि पसलहरुमा खोपको कोल्डचेन अनुगमन (अनुगमन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन खर्च)(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	६	०.१७	२	६	०.१७
२.१९.१.१००६	खोपहरुको बजार अध्ययन तथा अनुगमन (अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च)(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	६	०.३३	३.९५	६	०.३३
२.१९.१.१०	भ्याक्सिन ढुवानी निरीक्षण (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	६	०.१७	२	६	०.१७
२.१९.२.६४८	समिक्षा गोष्ठीमा सहभागी हुने (आन्तरिक भ्रमण)(आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	३	०.०८			०.०८
२.१९.२.६४९	उत्पादित खोपहरुको फिल्डमा गुणस्तर परिक्षण (आन्तरिक भ्रमण)(आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	६	०.१२	१.४	६	०.१२
२.१९.२.६५०	स्टकिष्ट पसलमा कोल्डचेन निरीक्षण (आन्तरिक भ्रमण)(आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	१२	०.१	२	१२	०.१७
२.२०. .५	कार्यालयमा दैनिक चिया तथा अन्य भैपरी आउने खर्च, अतिथि सत्कार(विविध खर्च सुरक्षा सम्बन्धी)	२२७११	पटक	१२	०.१८	२.२	१२	०.१८
१.१.१.४	रा.प.द्वितीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.४३	५.१८	१	०.४३
१.१.१.६	रा.प.तृतीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	२	०.८	९.५६	२	०.८
१.१.१.	रा.प.अनं.प्रथम (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.३१	३.६५	१	०.३१
१.१.१.९	रा.प.अनं.प्रथम (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	२	०.६१	७.२९	२	०.६१
१.१.१.११	रा.अनं.द्वितीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.८	३.३२	१	०.२८
१.१.१.१	रा.प.अनं.द्वितीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	२	०.५६	६.६४	२	०.५६
१. .१.२१	का.स. चतुर्थ श्रेणी(स्थाय कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.२६	३.१५	१	०.२६
१.१.१.२६	ह.स.चा. चतुर्थ श्रेणी(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.२९	३.३६	१	०.२९
१.२.२.१	महंगी भत्ता(महंगी भत्ता)	२१११३	संख्या	१३	०.१	१.३१	१३	०.११
१.२.८.१००	अन्य बैठक भत्ता(अन्य)	२१ १९	पटक	२३	०.०८	१.०१	२३	०.०८
१.३.१.१	पदाधिकारी एवं निजामति कर्मचारी(पदाधिकारी एवं निजामति कर्मचारी)	२११२१	संख्या	११	०.०७	०.८३	११	०.०७
२.१.३.२	जारको पिउने पानी(पिउने पानी)	२२१११	बटा	२५	०.०५	०.६	२५	०.०५

२.३३	टयाडकरको पानी(पिउने पानी)	२२१११	पटक	२५.४	०.१	१.५	२५.४	०.१३
२.२.१.१	टेलिफोन महसुल(टेलिफोन महसुल)	२२११२	महिना	२	०.१२	१.३९	२	०.१२
२.४.१.१	मोटरसाईकलको लागि पेट्रोल(कार्यालयको इन्धन)	२२२११	लीटर	१८०	०.०२	०.१	१८	०.०२
२.४.१.२	गाडीका लागि डिजल(कार्यालयको इन्धन)	२२२११	लीटर	९६०	०.०७	०.८६	९६०	०.०७
२.४.१.१८७	गाडी, मोटर साइकलका लागि मोबिल, गियर, ग्रिज, ईत्यादी(कार्यालयको इन्धन)	२२२११	लीटर	९६	०.०२	०.२९	९६	०.०२
२.५.१.३	सवारी साधन मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	२२२१२	संख्या	३	०.२५	३	३	०.२५
२.५.२.१४	प्रयोगशाला उपकरण मर्मत(मेशिनरी उपकरण मर्मत)	२२२१२	पटक	१२	०.१७	२	१२	०.१
२.६.१.१	बीमा, भवन र गोदाम(बीमा, भवन र गोदाम)	२२२१३	भवन	२	०.०६	०.७३	२	०.०६
२.६.३.१	बीमा सवारी साधन(बीमा सवारी साधन)	२२२१३	संख्या	५	०.०२	०.२	५	०.०२
२.७.१.	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	कक्षा	१२	०.३३	४	१२	०.३३
२.७.१.३	कार्यालय सन्चालनको लागि स्टेशनरी तथा मसलन्द खर्च(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	संख्या	१२	०.०२	०.२८	१२	०.०२
२.७.३.१	पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका खरीद(पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका)	२२३११	महिना	१२	.०८		१२	०.०
१०.१.१	जेनेरेटरको लागि डिजेल(इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	लीटर	१४००	०.०८	०.९८	१४००	०.०८
२.१०.१.२	ग्यास सिलिन्डर(इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	संख्या	५	०.०२	०.२५	५	०.०२
२.११.४.१४	कार्यालय भवन र कर्मचारी आवास मर्मत तथा रंग रोकन(भवन)	२२३२१	संख्या	१	.२५	३	१	.५
२.१३.१.१	कार्यालय सहयोगी करार(व्यक्ति करार)	२२ १२	जना	२	०.२९	३.४४	२	०.२९
२.१३.१.११८	माइक्रोवायोलोजिष्ट सेवा करार (व्यक्ति करार)	२२४१२	जना	१	०.२६	३.१५	१	०.२६
२.१३.१.११९	खोप उत्पादनको लागि आवश्यक सामग्री व्यवस्थापन सरसफाई तथा निर्मलीकरण सेवा करार(व्यक्ति करार)	२२४१२	जना	१२	०.०८	१	१२	०.०८
२.१३.२.२	कार्यालयका कम्प्युटर फोटाकपी आदी मेशिनरी मर्मत सेवा करार(सेवा करार)	२२४१२	महिना	१	०.०५	०.६	१	०.०५
२.१३.२.१२	इलेक्ट्रीसियन सेवा करार(सेवा करार)	२२४१२	महिना	१	०. ८		१	०.०८
२.१५.१९.४३५	उत्पादित रेबिज भ्याक्सिन र सिरमको बिदेशमा गूणस्तर परिक्षण पशु स्वास्थ्य(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक/संख्या	१	०.२१	२.५	०	०
२.१५.१९.४३६	उत्पादित रेबिज भ्याक्सिनको फिल्टमा सेफ्टी टेष्ट कार्यक्रम(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	६	०.१५	१.८	६	०.१
२ १५.१९.४३८	डब डिस्टिल वाटर फिल्टर मर्मत कार्यक्रम (पशु स्वास्थ्य)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक		०. १	१.३	१	०.११
२.१५.१९.४३९	कर्मचारीहरुको स्वास्थ्य परिक्षण (पशु स्वास्थ्य)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	१	०.०८	१	१	०.०८
२.१५.१९.४४०	रेबिज रोग तथा खोप बारे जानकारी मूलक पुस्तिका प्रकाशन -पशु स्वास्थ्य_(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	१	०.१	१.१५	१	०.१
२.१५.१९.४४१	अन्य प्रयोगशाला उपकरण मर्मत (ए.सी., ईन्कुबेटर, वायोसेप्टी केबिनेट, रेफ्रिजरेटर, रोलर मेसिन, पेलिकन ई (मर्मत कार्यक्रम) (पशु स्वास्थ्य)अन्य प्रयोगशाला उपकरण मर्मत -ए=सी=, ईन्कुबेटर, वायोसेप्टी केबिनेट, रेफ्रिजरेटर, रोलर मेसिन, पेलिकन ई -मर्मत कार्यक्रम_ -पशु स्वास्थ्य_(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	पटक	२	०.१७	२	२	०.१७

२.१५.१९.४४२	सेलकल्चर रेबिज भ्याक्सिन उत्पादन तथा दुवानी (डोज हजारमा) (पशु स्वास्थ्य)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	संख्या	१२०	०.१३	१.५५	१२०	०.१३
२.१५.१ ४४३	जिल्लाहरुमा रेबिज विरुद्धको खोप सामग्री व्यवस्थापन कार्यक्रमको लागि पशु स्वास्थ्य निर्देशनालयलाई निःशुल्क उपलब्ध गाउन रेबिज खोप उत्पादन (डोज हजारमा) (पशु स्वास्थ्य)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	संख्या	१००००	०.०९	१.१	१०००	०.९
२.१५.१९.४४४	क्षेत्रीय रेबिज भ्याक्सिन वैक व्यवस्थापन तथा परिचालनको लागि पशु स्वास्थ्य निर्देशनालयलाई निःशुल्क उपलब्ध गराउन रेबिज खोप उत्पादन (डोज हजारमा)(पशु स्वास्थ्य)(पशु स्वास्थ्य)	२२५२२	संख्या	५००००	०.१३	१.५	५००००	०.१३
२.१६.२.२७७	सेल लाइन उत्पादन र भाइरस संरक्षण -अन्य_ (कच्चा पदार्थ बिउ विजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	पटक/संख्या	२	० १९	२.२२	१२	०.१०
२.१६.२.२७८	सेलकल्चर रेबिज भ्याक्सिन उत्पादन तथा दुवानी (डोज हजारमा) (अन्य)(कच्चा पदार्थ बिउ विजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	संख्या	६	८. ७	१००	६०	६.७
२.१६.२.२८०	क्षेत्रीय रेबिज भ्याक्सिन वैक व्यवस्थापन तथा परिचालनको लागि पशु स्वास्थ्य निर्देशनालयलाई निःशुल्क उपलब्ध गराउन रेबिज खोप उत्पादन (डोज हजारमा)(अन्य)(कच्चा पदार्थ बिउ विजन तथा अन्य सामग्री खरिद खर्च)	२२५२१	संख्या	६०	१.३९	१६.६४	०	१ १४
२.१९.२.६४०	उत्पादित रेबिज भ्याक्सिनको फिल्डमा गुणस्तर परिक्षण -आन्तरिक भ्रमण_ (आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	१०	०.५९	७	१०	०.५९
२.२०.३.१	कार्यालयमा दैनिक चिया खर्च तथा अन्य भैपरी आउने कार्यका लागि खर्च(अन्य विविध खर्च)	२२७११	पटक	१२	०.१३	१.५	१२	०.१३
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:						७३.९७	४ .७६	० ५०
ग) कार्यक्रम खर्चको जम्मा(क+ख)						१००.००	७ ८.८	९१.५१
घ) उपभोग खर्च							३३१.५०	
ङ) कार्यालय संचालन खर्च							९३.८२	
च) कुल जम्मा खर्च (ग+घ+ङ)							११९४.१३	

समग्र आर्थिक विवरण

सि.नं.	शिर्षक	कैफियत
१	कुल बजेट	रु. ११,९४,१३,०००/००
२	जम्मा निकासा र खर्च	रु. १०,४१,१२,५८७/७०
३	वार्षिक भारित प्रगति	९२%
४	वार्षिक वित्तिय प्रगति	८७%
५	जम्मा राजश्व	रु. १,०२,८८,९९६।००
६	जम्मा धरौटी	रु. २,९०,१७,२४२।००
७	बेरुजु फछ्यौट	रु. ७,१८,८३,३६४।०० (९७.९४%)

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला
खर्चको फांटबारी
२०७६ साल असार महिनाको
आ.ब. २०७५/७६

कोर्ड नं. २७३१२६४

बजेट उप-शर्षक नं. र नाम ३१२१६६३ पशु स्वास्थ्य, रोग अन्वेषण सेवा तथा क्वारेन्टाइन कार्यक्रम

यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको निकास	बजेट रकम नं.	बजेट रकम	वार्षिक बजेट रकम		रकमान्तर		वार्षिक कायम बजेट	यो महिना सम्मको खर्च	बजेट बांकी
				थप	घट	थप	घट			
१३२४९७५।५०	२०१३६५५६।४५	२११११	तलब	२५०५६०००।००				२५०५६०००।००	२०१३६५५६।४५	४९१९४४३।५५
१७६०००।००	११५२२३६।२५	२१११३	महंगी भत्ता	४३१०००।००			७२१२३६।२५	११५२२३६।२५	११५२२३६।२५	०।००
११२५०।००	१९८१२५।००	२१११९	अन्य भत्ता	२०२०००।००				२०२०००।००	१९८१२५।००	३८७५।००
०।००	४६०००।००	२११२१	पोशाक	२९३०००।००			१६७००।००	४६०००।००	४६०००।००	०।००
१४५५१५।०	७७००००।००	२२१११	पानी बिजुली	७७००००।००				७७००००।००	७७००००।००	०।००
६४४५।००	३४३०००।००	२२११२	संचार महसूल	३४३०००।००				३४३०००।००	३४३०००।००	०।००
०।००	८०८२।००	२२१२२	अन्य भाडा	१०००००।००				१०००००।००	८०८२।००	९१९१८।००
०।००	३७१००।००	२२२११	इन्धन	३७१००।००				३७१००।००	३७१००।००	०।००
२९८०१४।००	२२११७७।००	२२२१२	संचालन तथा मर्मत	२२१४०००।००				२२१४०००।००	२२११७७।००	२२२३।००
०।००	११७१६८।००	२२२१३	बिमा	१३००००।००				१३००००।००	११७१६८।००	१२८३।००
३२१४०३।००	१५६२३१६।००	२२३११	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	१५६३०००।००				१५६३०००।००	१५६२३१६।००	६८४।००
३४९००।००	७३३३००।००	२२३१२	पशुपक्षिहरु को आहारा	१००००००।००				१००००००।००	७३३३००।००	२६६७०।००

४७३६६१००	५९१०००१००	२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन	५९१०००१००					५९१०००१००	५९१०००१००	०१००
०१००	७९७४३३१००	२२३२१	नि.सा.सम्पत्ति सं.	८०००००१००					८०००००१००	७९७४३३१००	२५६७००
२४६७६५१००	२१४८०३७००	२२४१२	अन्य सेवा शुल्क	२६०९०००१००					२६०९०००१००	२१४८०३७००	४६०९६३१००
७५८४१००१००	३५३५३९२९१००	२२५२१	उत्पादन सामाग्री सेवा	४०६०००००१००		१२०००००			३९४०००००१००	३५३५३९२९१००	४०४६०७१००
१२६७०७०१००	३३०८०८१००	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	३७३००००१००					३७३००००१००	३३०८०८१००	४२१९१९१००
०१००	७९३१४९१००	२२६११	अनुगमन मुल्याकन	७९५०००१००					७९५०००१००	७९३१४९१००	१८५११००
१३४१२११००	११३९९८५१००	२२६१२	भ्रमण खर्च	११४००००१००					११४००००१००	११३९९८५१००	१५१००
८१२०११००	३७००००१००	२२७११	विविध खर्च	३७००००१००					३७००००१००	३७००००१००	०१००
१३०४६७७७५०	७८९६५१७४१७०		कूल जम्मा	८९५०८०००१००		१२०००००	८८८२३६२५		८९१९६२३६२५	७८९६५१७४१७०	१०२३१०६१५५
जम्मा निकास र. ७८९६५१७४१७०			बैंकको नाम:	को.ल.नि.का. काठमाण्डौ							

बैंक खात नं.: को.ल.नि.का. काठमाण्डौ

जम्मा खर्च र. ७८९६५१७४१७०

पेस्की र. ०१००

पेस्की कटाई बांकी

खूद खर्च र. ७८९६५१७४१७०

बैंक मौज्दात:

नगद मौज्दात

नेपाल सरकार
पशु सेवा विभाग
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला
खर्चको फांटबारी
२०७६ साल असार महिनाको

को नं. २७३९२६४

आ.ब. २०७५/७६

बजेट उप-शिर्षक नं. र नाम ३९२९६६४ पशु स्वास्थ्य, रोग अन्वेषण सेवा तथा क्वारेन्टाइन कार्यक्रम

यसमहिनाको खर्च	यस महिना सम्मको निकास	बजेट रकम नं.	बजेट रकम	वार्षिक बजेट रकम			रकमान्तर		वार्षिक कायम बजेट	यो महिना सम्मको खर्च	बजेट बांकी
					थप	घट	थप	घट			
५०५६८३९१००	७९७९०५२१००	२९२२९	भवन निर्माण	५००००००१००	२९७२०००१००			७९७२०००१००	७९७९०५२१००	९४८१००	
०१००	३९६६८६१००	२९३९९	फर्निचर तथा फिक्चर्स	४०००००१००				४०००००१००	३९६६८६१००	३३९४१००	
२४६३४१००	७३९२४४१००	२९५९९	मेशिनरी औजार	२७३३०००१००				२७३३०००१००	७३९२४४१००	२००९७५६१००	
९५३४९६७०१००	९६०४८४३९१००	२९६९९	सार्वजनिक निर्माण	२००००००१००				२००००००१००	९६०४८४३९१००	३९५९५६९१००	
२०४३९९४३१००	२५९४७४९३१००		कूल जम्मा	२८९३३०००१००	२९७२०००१००			३९९०५०००१००	२५९४७४९३१००	५९५७५८७१००	

जम्मा निकास र. २५९४७४९३१००

बैंकको नाम: को.ल.नि.का. काठमाण्डौ

बैंक खात नं.: को.ल.नि.का. काठमाण्डौ

जम्मा खर्च र. २५९४७४९३१००

बैंकमौज्दात :

पेस्की र. ९४०८३०९४१००

नगद मौज्दात :

पेस्की कटाई बांकि खूद खर्च र.

९९०६४३९९१००

नेपाल सरकार
पशु सेवा विभाग
राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला, त्रिपुरेश्वर

पशु स्वास्थ्य,रोग अन्वेषण सेवा तथा क्वारेन्टाईन कार्यक्रम

बजेट उपशीर्षक नं: . ३१२१६६३

वार्षिक आर्थिक विवरण

आ.व. २०७५/७६

खर्च संकेत नं.	खर्च शीर्षक	शुरु बिनियोजित बजेट	पुरक बजेट बाट		रकमान्तरबाट		अन्तिम बजेट	निकाशा	खर्च	बाँकी		कैफियत
			थप	घट	थप	घट				निकाशा	बजेट	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
२११११	तलव	२५,०५६,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	२५,०५६,०००।००	२०,१३६,५५६।४५	२०,१३६,५५६।४५	०	४,९१९,४४३।५५	
२१११३	महंगी भत्ता	४३१,०००।००	७२१,२३६।२५	०।००	०।००	०।००	१,१५२,२३६।२५	१,१५२,२३६।२५	१,१५२,२३६।२५	०	०।००	
२१११९	अन्य भत्ता	२०२,०००।०	०।००	०।००	०।००	०।००	२०२,०००।००	१९८,१२५।००	१९८,१२५।००	०	३,८७५।००	
२११२१	पोशाक	२९३,०००।००	१६७,०००।००	०।००	०।००	०।००	४६०,०००।००	४६०,०००।००	४६०,०००।००	०	०।००	
२२१११	पानी तथा विजुली	७,१७०,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	७,१७०,०००।००	७,१७०,०००।००	७,१७०,०००।००	०	०।००	
२२११२	सन्चार महशुल	३४३,०००।००	१००।००	०।००	०।००	०।००	३४३,०००।००	३४३,०००।००	३४३,०००।००	०	०।००	
२२१२२	अन्य भाडा	१००,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	१००,०००।००	८,०८२।००	८,०८२।००	०	९१,९१८।००	
२२२११	इन्धन	३७१,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	३७१,०००।००	३७१,०००।००	३७१,०००।००	०	०।००	

२२२१२	संचालन तथा मर्मत संभार	२,२१४,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	२,२१४,०००।००	२,२११,७७७।००	२,२११,७७७।००	०	२,२२३।००
२२२१३	बीमा	१३०,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	१३०,०००।००	१७,१६८।००	११७,१६८।००	०	१२,८३२।००
२२३११	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	१,५६३,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	१,५६३,०००।००	१,५६२,३१६।००	१,५६२,३१६।००	०	६८४।००
२२३१२	पशुपंक्षीहरुको आहार	१,०००,०००।००	०।००	०।००	।०	०।००	१,०००,०००।००	७३३,३००।००	७३३,३००।००	०	२६६,७००।००
२२३१४	इन्धन अन्य - प्रयोजन	५९१,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	५९१,०००।००	५९१,०००।००	५९१,०००।००	०	०।००
२२३२१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	८००,०००।००	०।००	०।००	०।००	।०	८००,०००।००	७९७,४३३।००	७९७,४३३।००	०	२०५,६७।००
२२४१२	अन्य सेवा शुल्क	२,६०९,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	२,६०९,०००।००	२,१४८,०३७।००	२,१४८,०३७।००	०	४६०,९६३।००
२२५२१	उत्पादन सामाग्रीसेवा/	४०,६००,०००।००	०।००	१,२००,०००।००	०।००	०।००	३,९४,००,०००।००	३५,३५३,९२९।००	३५,३५३,९२९।००	०	४,०४६,०७१।००
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	३,७३०,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	३,७३०,०००।००	३,३०८,०८१।००	३,३०८,०८१।००	०	४२१,९१९।००
२२६११	अनुगमन मुल्यांकन र भ्रमण खर्च	७९५,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	७९५,०००।००	७९३,१४९।००	७९३,१४९।००	०	१,८५१।००

२२६१२	भ्रमण खर्च	१,१४०,०००।००	०।००	०।००	०।०	०।००	१,१४०,०००।००	१,१३९,९८५।००	१,१३९,९८५।००	०	१५।००	
२२७११	विविध खर्च	३७०,०००।००	।००	०।००	०।००	०।००	३७०,०००।००	३७०,०००।००	३७०,०००।००	०	०।००	
जम्मा		८९,५०,०००।००	८८८,२३६।२५	१,२००,०००।००	०।००	०।००	८९,१९६,२३६।२५	७८,९६५,१७४।७०	७८,९६५,१७४।०	०।००	१०,२३१,०६९।५५	

मौज्दातको अवस्था

१. बैंकको नाम र ठेगाना : एकल कोष खाता
३. बैंक खाता अनुसार बाँकी रू. : ०
५. नगद बाँकी रू. : ०.००
६. जम्मा वा भुक्तानी हुन बाँकी चेकको रकम रू. ०.००

२. बैंक खाता नं. :
४. फर्छ्यौट हुन बाँकी पेशकी
- क. बिगत आर्थिक वर्षसम्मको रू. : ०.००
- ख. यस आर्थिक वर्षको रू. : ०.००
- जम्मा रू. रू. : ०.००

म्याद नाघेको पेशकी रू. :

नेपाल सरकार
पशु सेवा विभाग
राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशाला, त्रिपुरेश्वर

पशु स्वास्थ्य, रोग अन्वेषण सेवा तथा क्वारेन्टाईन कार्यक्रम
बजेट उपशीर्षक नं: . ३१२१६६४

वार्षिक आर्थिक विवरण

आ.व. २०७५/७६

खर्च संकेत नं.	खर्च शीर्षक	शुरु बिनियोजित बजेट	पुरक बजेट बाट		रकमान्तरबाट		अन्तिम बजेट	निकाशा	खर्च	बाँकी		कैफियत
			थप	घट	थप	घट				निकाशा	बजेट	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
२९२२१	भवन निर्माण	५,०००,०००।००	२,९७२,०००।००	०।००	०।००	०।००	७,९७२,०००।००	७,९७१,०५२।००	७,९७१,०५२।००	०	९४८।००	
२९३११	फर्निचर तथा फिक्चर्स	४००,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	४००,०००।००	३९६,६८६।००	३९६,६८६।००	०	३,३१४।००	
२९५११	मेशीनरी औजार	२,७३३,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	२,७३३,०००।००	७३१,२४४।००	७३१,२४४।००	०	२,००१,७५६।००	
२९६११	सार्वजनिक निर्माण	२०,०००,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	२०,०००,०००।००	१६,०४८,४३१।००	१६,०४८,४३१।००	०	३,९५१,५६९।००	
जम्मा		२८,१३३,०००।००	२,९७२,०००।००	०।००	०।००	०।००	३१,१०५,०००।००	२५,१४७,४१३।००	२५,१४७,४१३।००	०।००	५,९५७,५८७।००	

मौज्दातको अवस्था

१ .बैंकको नाम र ठेगाना : एकल कोष खाता ४ ट हुन बाँकी पेशकीफर्छ्यौं .क: .बिगत आर्थिक वर्षसम्मको रु . ०।००

२ : .बैंक खाता नं .०

ख: .यस आर्थिक वर्षको रु . १४,०८३,०१४।००

३ क खाता.बैं .अनुसार बाँकी रु: .

जम्मा रु: . १४,०८३,०१४।००

म्याद नाघेको पेशकी रु: . ०

५: .नगद बाँकी रु . ०।००

म्याद ननाघेको पेशकी रु: . १४,०८३,०१४।००

६: .जम्मा वा भुक्तानी हुन बाँकी चेकको रकम रु . ०।००

आर्थिक वर्ष ०७५/७६ मा यस प्रयोगशालामा उत्पादन गरिएका भ्याक्सीनहरु

Vaccine Production Record 075.76															
	F1			IBD		R2B	CSF	ND I2		HSBQ	PPR		Rabies		Total VP
Paking Dose/Vial	200	500	1000	200	500	500	20	100	200	50	50	100	1	10	
Date of Production															
17-06-2075													10000		
13-07-2075												1050			
20-07-2075													20000		
25-07-2075										4000					
30-07-2075							6520								
05-08-2075												3039			
13-08-2075			3200												
20-08-2075														1000	
21-08-2075											1918	4168			
26-08-2075				6174	3235										
29-08-2075	5409	3297													
09-09-2075													20000		
11-09-2075												5650			
25-09-2075												5630			
26-09-2075															
03-10-2075								5874							
10-10-2075									6882						
17-10-2075						5717									
24-10-2075												4100			
27-10-2075			7013												
02-11-2075												7050			

08-11-2075							12000								
17-11-2075												3450			
23-11-2075	3105	2872													
26-11-2075														1000	
27-11-2075										5000					
29-11-2075												5850			
05-12-2075												1043			
13-12-2075							7700								
21-12-2075							6280								
26-12-2075												6000			
06-01-2076												6900			
07-01-2076															
16-01-2076														2000	
27-01-2076												5590			
23-01-2076															
17-01-2076					6150										
27-01-2076												4300			
08-02-2076												4800			
14-02-2076				4207											
17-02-2076						4300									
27-02-2076															
28-02-2076													10510	2000	
15-03-2076												5000			
23-03-2076					2470										
27-03-2076										4000					
27-03-2076												5430			
Total Vials	8514	6169	10213	10381	11855	10017	32500	5874	6882	13000	1918	79050	60510	6000	
Total Doses	1702800	3084500	10213000	2076200	5927500	5008500	650000	587400	1376400	650000	95900	7905000	60510	60000	
Grand Total Doses	15000300			8003700		5008500	650000	1963800	650000		8000900	120510		39397710	

Free Vaccine Distribution Records 075.76

	CSF	ND 12		HSBQ	Anthrax	PPR		Rabies	
Paking Dose	20	100	200	50	200	50	100	10 Dose	
Date/Vials									Remarks
	0		125	0			1000		Ilam
	2250		0	500			1700		Jhapa
	1250		0	400			1900		Morang
	1750		0	400			1600		Sunsari
	750		150	0			1200		Dhankuta
	1250		125	0			660		Bhojpur
	0		125	0			560		Solukhumbu
	750		125	0					Taplejung
	1250		150	0					Panchthar
	0		125	0					Terhathum
	1250		125	0					Khotang
	750		125	0					Sankhuwasabha
	1000		125	0					Okhaldhunga
	0		150	0			1700		Udaypur
Province 1 Total	12250		1450	1300	0	0	10320	0	
	0		0	0			1400		Saptari
	0		0	0			1500		Siraha
	0		0	0			1400		Dhanusha
	0		0	500			1000		Mahottari
	0		0	400			1100		Sarlahi
	250		0	400			1000		Rauthat
	500		0	400			1100	500	Bara
	0		0	500			820		Parsa

Province 2 Total	750	0	0	2200	0	0	9320	500	
	750		125	0			1300		Sindhuli
	500		125	0			1000	750	Ramechhap
	0		125	0			1000		Dolakha
	0		150	0			1000		Sindhupalchowk
	0		150	0			1500	1000	Kavre
	250		0	200			490	1000	Lalitpur
	0		0	0			190		Bhaktapur
	500		0	0			290		Kathmandu
	250		150	300			1700		Nuwakot
	0		100	0			230		Rasuwa
	750		150	200			1300		Dhading
	500		125	0			1600		Makwanpur
	0		0	500			1500		Chitwan
Province 3 Total	3500	0	1200	1200	0	0	13100	2750	
	0		125	0			2600	200	Gorkha
	0		125	0			900		Lamjung
	250		0	0			1300		Tanahu
	500		150	0			900		Kaski
	0		125	0			540		Myagdi
	0		125	0			320		Parbat
	0		150	0			740		Baglung
	500		150	0			1000		Syangja
	0		0	0					Manang
	0		0	0					Mustang
	500		0	0			700		Nawalparsai (Purba)
Gandaki Pradesh Total	1750	0	950	0	0	0	9000	200	

	0		125	0			910		Gulmi
	500		150	0			1200		Palpa
	0		0	400			1000		Nawalparasi (Paschim)
	500		0	500			1600		Rupendehi
	0		0	400			1500		Kapilbastu
	0		125	0			770		Arghakhanchi
	0		150	0			900		Pyuthan
	0		100	0			920		Rolpa
	0		150	0			450		Rukum (Purba)
	1500		0	0			1620		Dang
	1250		0	0			1400		Banke
	1250		0	0			1400		Bardia
Province 5 Total	5000	0	800	1300	0	0	13670	0	
	0		0	0			1700		Surkhet
	0		125	0			1300		Dailekh
	0		125	0			1250		Salyan
	0		100	0			780		Jajarkot
	0		50	0			680		Jumla
	0		100	0			500		Kalilot
	0		0	0			520		Humla
	0		0	0					Dolpa
	0		0	0					Mugu
	0		0	0			500		Rukum (Paschim)
Karnali Pradesh Total	0	0	500	0	0	0	7230	0	
	0		100	0			580		Bajura
	0		75	0			700		Bajhang
	0		75	0			750		Accham
	0		125	0			1000		Doti

	1000		0	400			1200		Kailali
	750		0	400			980		Kanchanpur
	0		100	0			850		Dadeldhura
			50	0			750		Baitadi
	0		75	0			550		Darchula
Sudur Paschim Pradesh Total	1750	0	600	800	0	0	7360	0	
	0		0	0			1000	5000	VL Biratnagar
	0		0	0			1000	4000	VL Janakpur
	0		0	0			1000	5000	VL Surkhet
	0		0	0			1000	0	VL Kailali
	0		0	0				5000	VL Pokhara
								9950	World Rabies Day
								500	IAAS Rampur
Lab Total	0	0	0	0	0	0	4000	29450	
Total Vials	25000	0	5500	6800	0	0	74000	32900	
Total Doses	500000	0	1100000	340000	0	0	7400000	32900	

National Vaccine Production Laboratory

Vaccine Sale Record

Packing Dose	F1			IBD			R2B	CSF	Lasota				ND 12		HSBQ	An thrax	PPR			Rabies		Bonus/Re marks
	200	500	1000	200	500	500	20	200	500	100	200	50	200	50	100	50	100	1	10			
03-04-2075	300	400			200																	Sungava
09-04-2075							200															Munal
14-04-2075		100	100		100		200															Pashupati
15-04-2075	200	500	500		500	500	100															Sungava
17-04-2075										200	20	200	20									Sungava
20-04-2075	100	50	100		100	150																Birjungvet
27-04-2075															3							
29-04-2075																					1000	
30-04-2075																					2000	
01-05-2075									240													Munal
04-05-2075																					550	
05-05-2075																				6		
10-05-2075								10														Munal
12-05-2075															50							Munal
14-05-2075																					500	
14-05-2075	50	50	50		50	50																Pashupati vet
17-05-2075																					300	
18-05-2075	50	5				200	20			100	10	200	20									Sungava

NVPL - Vaccine Production (doses in '000') of last 14 years

Year	Vaccine	PPR	H.S. & B.Q.	Swine Fever	Ranikhet F1	Ranikhet R2B/Lasota	Gumboro/ Pox	Ranikhet I2	Rabies
2062/63	Target	2000	400	10	8000	1500	3000		
	Progress	2036	586.97	81.9	9083	2090	5656		
2063/64	Target	2000	500	20	8000	1700	3200		
	Progress	1919.6	858.2	75.2	9769.5	2096.5	5658		
2064/65	Target	2500	500	40	10000	2000	3500		
	Progress	2070	704.3	44	10343	2000	5562		
2065/66	Target	2100	500	35	8000	1800	3300		
	Progress	1684	609	54	8239	1803	4529		
2066/67	Target	2000	500	35	9000	2000	3500		20
	Progress	2417.9	562.1	70.8	11420.5	3082	6574		20.126
2067/68	Target	2100	500	40	9000	2000	3500		27
	Progress	2367.3	500	91	9006	1951	4399		27.574
2068/69	Target	2100	500	60	9000	2000	3500		30
	Progress	2486	500	91	9090	1910	4366		30
2069/70	Target	2200	300	80	8000	2300	3900		40
	Progress	2200	300	85	8000	2300	3900		40
2070/71	Target	4220	100	450	12100	2500	4950	900	40
	Progress	4220	100	450	12100	2500	4950	900	40.303
2071/72	Target	3000	350	390	10000	2500	4500	500	15
	Progress	3000	511	410	10000	2500	5088	576	15.688
2072/73	Target	4000	450	450	12000	3000	5000	600	45
	Progress	4000	511	450	12000	3000	5000	600	45.1
2073/74	Target	5500	650	500	12000	3000	5000	700	100
	Progress	5500	714.15	400	12000	3000	5000	700	80
2074/75	Target	7000	850	600	15000	4000	7000	900	200
	Progress	7000	850.85	600	15000	4400	7000	900	150
2075/76	Target	8000	900	650	15000	5000	8000	1100	120
	Progress	8000.9	650	650	15000.3	5008.5	8003.7	1963.8	120

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सम्पन्न गरिएका कार्यक्रमहरूको मुख्य उपलब्धीहरू

- राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण कार्यक्रमलाई निशुल्क भ्याक्सीनहरू उपलब्ध गराएर पशुपंक्षीको रोग नियन्त्रणमा सहयोग गरेको ।
 - तीन वटा भ्याक्सीनका मास्टर सिडहरू आयात गरी वर्किङ सिडहरूको उत्पादन एवं संरक्षण गरिएको ।
 - पि.पि.आर. र रेबिज भ्याक्सीनको लागि आवश्यक पर्ने cell line को मेन्टेनेन्स तथा संरक्षण गरिएको ।
- आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कार्य सम्पन्न गर्न परेका समस्याहरू
- मानव संसाधन विकास प्रमुख समस्याको रूपमा रहेको ।
 - बजारमा भ्याक्सीन बिक्रीको लागि प्रतिस्पर्धा गर्न साथै कृषकहरूको माग बमोजिमको स्तरिय खोपहरू उत्पादन गर्न समस्या ।
 - खोप जस्तो संवेदनशिल पदार्थको उत्पादन तथा गुण नियन्त्रण कार्यमा संलग्न व्यक्तिहरूलाई Good Manufacturing Practice अनुरूप तालिम, बजेट तथा सरकारको प्रतिवद्धताको कमिले गर्दा Knowledge and skill upgrading मा समस्या देखिएको ।
 - विभिन्न किसिमका ठुला तथा साना मेशिनरी सञ्चालन तथा मर्मत गर्न समस्या ।

यस राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाको सामाग्रीहरूको गुणस्तर तथा खर्च सम्बन्धी नर्मस

(पशु सेवा विभागद्वारा मिति २०७४।११।२२ मा स्वीकृत)

एस.पि.एफ. अण्डा (Specific Pathogen Free Egg)

एस.पि.एफ अण्डा (Specific Pathogen Free Egg) भन्नाले SPF कुखुराको Flock बाट SPF तरिका अपनाई उत्पादन गरिएको Flock को नियमित परिक्षण गरी Quality Assurance उत्पादन भएको हुनु पर्नेछ । अण्डा साथ उत्पादक मुलुकको आधिकारिक भेटेरिनरी निकायबाट प्रमाणपत्र संलग्न गरिएको हुनु पर्नेछ । निम्न रोगहरूको नियमित Sero-monitoring गरिएको र सो को Test Certificate समेत संलग्न भएको हुनु पर्नेछ । SPF अण्डाहरू निम्न रोगहरूबाट मुक्त हुनु पर्नेछ ।

S.N.	Name of Disease
1	Avian Adeno Virus
2	Avian Encephalomyelitis
3	Avian Infectious Bronchitis
4	Avian Infectious Laryngotracheitis
5	Avian Leukosis Virus
6	Avian Nephritis Virus
7	Avian paramyxo virus
8	Avian Reo Virus
9	Avian reticulo-endotheliosis virus
10	Chicken Anemia virus (CAV)
11	Fowl Pox Virus
12	Haemagglutinating avian adeno virus (EDS-76 virus)
13	Infectious Bursal Disease virus (IBD)
14	Influenza virus Type-A
15	Marek's Disease virus
16	Newcastle Disease virus
17	Turkey viral rhinotracheitis (Avian pneumo virus)
18	Turkey herpes virus
19	Mycoplasma Spp.
20	Salmonella pollorum
21	Salmonella gallinarum (Fowl Typhoid)
22	Other Salmonella Spp.
23	Hemophilus paragallinarum
24	Avian Tuberculosis
25	Inclusion Body Hepatitis

उत्पादन गरिने भ्याक्सिन तथा उत्पादनका सामग्रीको प्रयोग सम्बन्धी प्रविधिक नर्मस

S.P.F. अण्डाहरूबाट उत्पादन गरिने पोल्ट्री भ्याक्सिन तर्फ :

१ रानीखेत एफ. स्ट्रेन । रानीखेत लासोटा स्ट्रेन भ्याक्सिन

(क) इन्फर्टाईल अण्डा बढीमा	१२ प्रतिशत
(ख) इम्ब्रियोनिक डेथ (प्रिइनोकुलेशन) बढीमा	१५ प्रतिशत
(ग) पोष्ट इनोकुलेशन डेथ बढीमा	२५ प्रतिशत
(घ) एलेन्टाइक ल्फुईड उत्पादन प्रति अण्डा	४-१० मि.लि.
उपरोक्त पदार्थ प्रयोगगरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागी निम्नानुसारको सामग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः	
• २०० मात्राको लागी ३ मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
डाइलुयण्टको लागी १० मि.ली. ग्लासभायल र स्टिकर	११०० गोटा
५०० मात्राको लागी ५ मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
डाइलुयण्टको लागी २० मि.ली. ग्लास भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• १००० मात्राको लागी १० मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
डाइलुयण्टको लागी ४० मि.ली. ग्लास भायल र स्टिकर	११०० गोटा

२ रानीखेत एफ. स्ट्रेन (आर.टु.वि.) भ्याक्सिन

(क) इन्फर्टाईल अण्डा बढीमा	१२ प्रतिशत
(ख) इम्ब्रियोनिक डेथ (प्रिइनोकुलेशन) बढीमा	१५ प्रतिशत
(ग) पोष्ट इनोकुलेशन डेथ बढीमा	३० प्रतिशत
(घ) एलेन्टाइक ल्फुईड उत्पादन प्रति अण्डा	२.५-७ मि.लि.
उपरोक्त पदार्थ प्रयोगगरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागी निम्नानुसारको सामग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः	
• ५०० मात्राको लागी ५ मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• डाइलुयण्टको लागी २५० मि.ली. पोलि बौतल र स्टिकर	११०० गोटा

३ आई.वि.डि. (गम्बोरो) लाईभ भ्याक्सिन

(क) इन्फर्टाईल अण्डा बढीमा	१२ प्रतिशत
(ख) इम्ब्रियोनिक डेथ (प्रिइनोकुलेशन) बढीमा	१५ प्रतिशत
(ग) पोष्ट इनोकुलेशन डेथ बढीमा	४२ प्रतिशत
(घ) ईम्ब्रियो तथा मेम्ब्रेन उत्पादन प्रति अण्डा	४-९ ग्राम
उपरोक्त पदार्थ प्रयोग गरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागी निम्नानुसारको सामग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः	
• २०० मात्राको लागि ३ मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• डाइलुयण्टको लागि १० मि.ली. ग्लास भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• ५०० मात्राको लागि ५ मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• डाइलुयण्टको लागि २० मि.ली. ग्लास भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• १००० मात्राको लागि १० मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• डाइलुयण्टको लागि ४० मि.ली. ग्लास भायल र स्टिकर	११०० गोटा

४ फाउल पक्स

(क) इन्फर्टाईल अण्डा बढीमा	१२ प्रतिशत
(ख) प्रि इनोकुलेशन इम्ब्रियोनिक डेथ बढीमा	१५ प्रतिशत
(ग) पोष्ट इनोकुलेशन डेथ बढीमा	४० प्रतिशत
(घ) कोरियो एलनट्वाइक मेम्ब्रेन उत्पादन प्रति अण्डा	०.४ — १.९ग्राम
उपरोक्त पदार्थ प्रयोग गरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागी निम्नानुसारको सामग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः	
• २०० मात्राको लागि ३ मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• डाइलुयण्टको लागि ५ मि.ली. ग्लासभायल र स्टिकर	११०० गोटा

गाई, भैसी, भेडा, बाखा तथा बंगुरका रोग विरुद्ध उत्पादन गरिने भ्याक्सिन तर्फ :

१ पि.पि.आर.भ्याक्सिन (१ लाख मात्राको लागि)

(क) मिनिमम एसेन्सियल मेडियम (MEM)	३ लि.
(ख) वेब्रिज मेडियम	१ लि.
(ग) फिटल बोभाईन काफ सिरम	३०० मि.लि.
(घ) टिस्युकल्चर ल्फास्क	आवश्यकता अनुसार
(ङ) अन्यल्याववेयर, ग्लासवेयर तथा केमिकल्स	आवश्यकता अनुसार

उपरोक्त पदार्थ प्रयोगगरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागि निम्नानुसारको सामाग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः

• १०० मात्राको लागि १० मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• डाइलुयण्टको लागि २५० मि.ली. पोली बोतल र स्टिकर	११०० गोटा
• ५० मात्राको लागि ३ मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११०० गोटा
• डाइलुयण्टको लागि ५० मि.ली. पोली बोतल र स्टिकर	११०० गोटा

२ एच.एस.भ्याक्सिन (५०० लिटर)

(क) स्टाण्डर्ड न्यूटिएन्ट ब्रोथ	१३-१४ किलो ग्राम
(ख) फर्मालिन	२-३ लिटर
(ग) आल्मुनियम पोटासियम हाइड्रोअक्साइड	५-६ किलो ग्राम

उपरोक्त पदार्थ प्रयोगगरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागि निम्नानुसारको सामाग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः

• ५० मात्राको लागि ३०० मि.ली. पोली बोतल र स्टिकर	११०० गोटा
• २० मात्राको लागि १०० मि.ली. पोली बोतल र स्टिकर	११०० गोटा

३ वि.क्यू. भ्याक्सिन (५०० लिटर)

(क) थायोग्लाइकोलेट मिडिया	१६-१७ किलो ग्राम
(ख) ग्लुकोज डि	३-४ किलो ग्राम
(ग) फर्मालीन	२-३ लिटर
(घ) आल्मुनियम पोटासियम हाइड्रोअक्साइड	५-६ किलो ग्राम

उपरोक्त पदार्थ प्रयोगगरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागि निम्नानुसारको सामाग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः

• ५० मात्राको लागि ३०० मि.ली. पोली बोतल र स्टिकर	११०० गोटा
• २० मात्राको लागि १०० मि.ली. पोली बोतल र स्टिकर	११०० गोटा

४ एच.एस.एण्ड वि.क्यू. कम्बाईण्ड भ्याक्सिन (५०० लिटर)

(क) स्टाण्डर्ड न्यूटिएन्ट ब्रोथ	१३-१४ किलो ग्राम
(ख) थायोग्लाइकोलेट मिडिया	१६-१७ किलो ग्राम
(ग) ग्लुकोज डि	३-४ किलो ग्राम
(घ) फर्मालीन	४-६ लिटर
(ङ) आल्मुनियम पोटासियम हाइड्रोअक्साइड	१०-१२ किलो ग्राम

उपरोक्त पदार्थ प्रयोगगरी २००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागि निम्नानुसारको सामाग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः

• ५० मात्राको लागि ३०० मि.ली. पोली बोतल र स्टिकर	२२०० गोटा
• २० मात्राको लागि १०० मि.ली. पोली बोतल र स्टिकर	२२०० गोटा

५ एन्थ्राक्स भ्याक्सिन (२ लिटर)

(क) न्यूटिएन्ट अगार	३००-५०० ग्राम
(ख) लिंगसिरिन	१.२-१.५ लिटर
(ग) सोडियम ल्कोराईड	०.५-१ किलोग्राम

उपरोक्त पदार्थ प्रयोगगरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागि निम्नानुसारको सामाग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः

• ५० मात्राको लागि ५० मि.ली. ग्लास वा पोलीबोतल र स्टिकर	११०० गोटा
---	-----------

६ स्वार्डिन फिभर भ्याक्सिन (८-१० हजार डोज)

(क) खरायो	३०	गोटा
(ख) बंगुरको पाठा(Challenge test) गर्नु पर्दा	१५-२०	गोटा
उपरोक्त पदार्थ प्रयोगगरी १००० भायल भ्याक्सीन बनाउनको लागी निम्नानुशारको सामाग्री प्रयोग गर्नु पर्दछः		
• २० मात्राको लागी ३ मि.ली. फ्रिज ड्राइङ्ग भायल र स्टिकर	११००	गोटा
• डाइल्युयण्टको लागी २० मि.ली. ग्लास भायल	११००	गोटा

उल्लेखित भ्याक्सीनहरू बनाउने क्रममा म्यानुफ्याक्चरिंग लस तथा लाग्ने भायल, बोतल तथा स्टीकरहरू फुटी वा अन्य कारणबाट निम्नानुसार नोक्सानी हुन सक्दछ ।

(क) फ्रिज ड्राइंग भायल	१०	प्रतिशत
(ख) डाईलुइन्ट ग्लास भायल	१०	प्रतिशत
(ग) बोतल नोक्सान	१०	प्रतिशत
(घ) स्टीकर (लेवल)	१०	प्रतिशत
(ङ) म्यानु फ्याक्चरिंग लस प्रती व्याच । लट	५	प्रतिशत

नोटः प्राविधिक कारणबस कथम कदाचित मात्र माथि उल्लेखित भन्दा बढी नोक्सानी हुन सक्दछ ।

कुनै पनि भ्याक्सिन उत्पादन गर्दा लाग्ने Antiseptics, Disinfectant, Disposable lab wears, Equipments, Protectives हरू इकाई प्रमुखको सिफारिस अनुसार खर्च गर्नु पर्नेछ ।

प्रयोगशाला जनावरहरूका लागि दाना, सोत्तर तथा अन्य सामाग्रीहरूको प्राविधिक नर्मसः

१ भेंडा/वाखा:

क) सन्तुलित दाना	२००	ग्राम/भेडा वाखा/दिन
ख) घांस/हरियो तरकारीको पात	२	के. जी./भेडा वाखा/दिन
ग) पराल	५००	ग्रा./भेडावाखा/दिन सोत्तरको लागि
वा भुस	१	के.जी.

अथवा

कच्चा पदार्थ बोलपत्रद्वारा खरिद गरि बनाउने

क) मकै	१००	ग्राम/भेडा वाखा/दिन
ख) चना	१००	ग्राम/भेडा वाखा/दिन
ग) नुन	१०	ग्राम/भेडा वाखा/दिन
घ) घांस	२	के.जी./भेडावाखा/दिन
ङ) पराल	५००	ग्राम/भेडा/दिन
वा भुस	१	के.जी. सोत्तरको लागि

२ खरायो गिनीपिग

क) सन्तुलित दाना	१००	ग्राम/खरायो/दिन
ख) हरियो सागपात/गाजर	५०	ग्राम/खरायो गिनीपिग/दिन
ग) पराल(सोत्तर)	१	के.जी./खरायोगिनीपिग/हप्ता

३ माइस

क) सन्तुलित दाना	१२	ग्राम/मुसा/दिन
ख) भुस	११	ग्राम/मुसा/दिन

अथवा

कच्चा पदार्थ खरिद गरि फर्मूला अनुसार बनाइ १२ ग्राम/दिन प्रति मुसालाइ ख्वाउने ।

क) भुटेको चना पिठो	१५%
ख) भुटेको भटमास धुलो	१५%
ग) मकै भटमास धुलो	१५%
घ) गहुं भटमास धुलो	४५%
ङ) पाउडर दुध	८%
च) नुन	१%
छ) मिनरल मिक्स्चर	१%

जम्मा १०० प्रतिशत

ज) भुस सोतर ४ के.जी./मुसा/वर्ष अथवा ११ ग्राम/मुसा/दिन

४ पाडा । पाडी

१. संतुलित दाना	१ के.जी./पाडा/दिन
२. पराल	४ के.जी./पाडा/दिन
३. घांस/हरियो तरकारीको पात	२ के.जी./पाडा/दिन

५ कुखुरा

१ दिन देखि १ हप्ता	१५ ग्राम/चल्ला/दिन
२ हप्ता चल्ला	२१ ग्राम/चल्ला/दिन
३ हप्ता चल्ला	२५ ग्राम/चल्ला/दिन
४ हप्ता चल्ला	३१ ग्राम/चल्ला/दिन
५ हप्ता चल्ला	४० ग्राम/चल्ला/दिन
६ हप्ता चल्ला	४३ ग्राम/चल्ला/दिन
७ हप्ता चल्ला	४६ ग्राम/चल्ला/दिन
८ हप्ता चल्ला	४७ ग्राम/चल्ला/दिन
९ हप्ता चल्ला	५० ग्राम/चल्ला/दिन
११ हप्ता देखि माथी	६० ग्राम/चल्ला/दिन
भुस सोतरको लागि	३०० के.जी/लट

कार्यक्रम संचालन प्राविधिक नर्मसः

राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा पालन गर्नुपर्ने प्राविधिक नर्मस निम्न अनुसार हुनेछ ।

१. **इन्धन अन्य प्रयोजनः** बिद्युत आपूर्ति नभएको समयमा प्रयोगशालाका फ्रिज, डिप फ्रिज जस्ता मेशिनरी उपकरणहरु सुचारु राखेर उत्पादित खोपहरुको संचय भण्डारण गर्न तथा फ्रिज ड्रायर जस्ता ठूला मेशिनरी संचालन गरेर खोप उत्पादन कार्य गर्नको लागि नियमित रुपमा बिद्युत आपूर्ति गर्न जेनेरेटर संचालनार्थ आवश्यक डिजलको अग्रीम रुपमा संचयको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । जेनेरेटर संचालनको अभिलेख नियमित रुपमा राखी कार्यालय प्रमुखबाट प्रमाणित गर्नु पर्नेछ । यस्तै खोप उत्पादन र डाइलुएन्ट उत्पादन कार्यको लागि हेभि मेसिन बोइलरको नियमित रुपमा संचालन गर्न आवश्यक मात्रामा अग्रीम रुपमा डिजेलको संचयको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । सेललाइन संरक्षणको लागि आवश्यकता अनुसार लिक्वुड नाइट्रोजन खरिद लगायत प्रयोगशाला संचालनार्थ आवश्यक लिक्वुड पेट्रोलियमग्याँस, ब्याट्री आदि र फ्रिज ड्रायर जस्ता हेभी मेशिनरीको लागि आवश्यक आयलहरु, मोबिल, ग्रीज, ग्याँस आदि बजेटमा व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नु पर्नेछ ।

२. **सेवा करार:** कार्यालयको कार्य प्रकृति अनुसार अति आवश्यक तर कार्यालयमा दरबन्दी नभएका वायोटेक्नोलोजिष्ट, माइक्रोवायोलोजिष्ट, वायोमेडिकल इन्जिनियर, मार्केटिङ अफिसर, मेकानिकल सब-इन्जिनियर, भ्याक्सिन उत्पादन अधिकृत, भ्याक्सिन उत्पादन सहायक, इलेक्ट्रीसियन, कम्प्युटर अपरेटर, सुरक्षाकर्मी, कार्यालय सहयोगी र स्वपर बजेटमा व्यवस्था भए अनुसार TOR दिएर करार सेवामा राख्न सकिने छ ।
३. **भ्याक्सिन सम्बन्धी बजार प्रवर्धन अन्तरक्रिया:** प्रयोगशालाबाट उत्पादन भएका खोपहरुबारे जनचेतना अभिवृद्धि गर्न तथा पशुपन्छीमा लाग्ने रोगहरुको रोकथाम कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन २० देखि ३० जनाको सहभागितामा सरोकारवाला निकाय, व्यक्ति, संस्था, व्यवसायीहरुको प्रतिनिधित्व गराई एक दिने अन्तरकृया कार्यक्रम कुनै जिल्लामा संचालन गर्नु पर्नेछ । अन्तरकृया कार्यक्रममा निस्केका निष्कर्ष तथा सुझावहरु प्रतिवेदनको रुपमा अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।
४. **खोपहरुको क्याटलग परिमार्जन, खोपहरुको क्याटलग प्रकाशन:** यस प्रयोगशालाबाट उत्पादन भएका विभिन्न खोपहरुको कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार क्याटलग प्रकाशन तथा परिमार्जन गरिने छ ।
५. **खोपहरुको फ्ल्याक्सबोर्ड, पोस्टर, लिफलेट प्रकाशन:** प्रयोगशालामा उत्पादित खोपहरु सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न तथा रोग नियन्त्रण प्रकृत्यालाई प्रभावकारी बनाउनका लागि विभिन्न किसिमका सुचनामूलक सामग्रीहरुको फ्लेक्स, लिफलेट, बुकलेट, पोस्टर, पम्प्लेट आदि कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार तयार गरि सरोकारवाला निकाय, व्यक्ति, संस्था, व्यवसायीहरुमा वितरण गरिनेछ ।
६. **वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने:** कार्यालयको अघिल्लो आर्थिक वर्षमा भए गरेका कार्यको प्रगति विवरण समस्या, सुझाव तथा उल्लेखनिय कार्यहरुको कम्पाईल सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरि सम्बन्धित सरोकारवाला समक्ष पठाइने छ । सो कार्यक्रमका लागि आवश्यक पर्ने रकम स्वीकृत बजेटमा व्यवस्था भए अनुसार हुनेछ ।
७. **संचार माध्यमबाट खोपहरुको प्रचार प्रसार गर्ने:** रोग के हो ? कसरी सर्न सक्छ ? रोकथाम कसरी गर्ने? खोप प्रयोगको तरिका आदि जस्ता विषयवस्तु र यस प्रयोगशालाबाट उत्पादन भएका खोपहरु सम्बन्धमा कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार विभिन्न सूचनामूलक सामग्रीहरु तयार गरि विभिन्न संचार माध्यमहरुको प्रयोग गरी प्रचार प्रसार गर्ने जसबाट जनमानस, सरोकारवाला, प्राविधिकहरुमा जनचेतना अभिवृद्धि भई रोग नियन्त्रणमा सहयोग पुग्नेछ ।
८. **चौमासिक बुलेटिन प्रकाशन:** कार्यालयले प्रत्येक चौमासिकमा भए गरेका कार्य, खोप उत्पादनको स्थिति र प्राविधिक पक्ष, खोप सम्बन्धी जानकारी समेटने गरी चौमासिकमा एक पटक कार्यक्रम बजेटबाट चौमासिक बुलेटिन प्रकाशन गरेर सरोकारवालालाई वितरण गर्नु पर्नेछ ।
९. **उत्पादित खोपहरुको फिल्डमा गुणस्तर परिक्षण:** राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाबाट उत्पादित विभिन्न खोपहरु कस्तो प्रभावकारी छन् भनि गुणस्तर हेर्नको लागि खोपहरुको (एन्थ्रेक्स बाहेकका खोपहरु) फिल्डमा गुणस्तर परिक्षण गर्नु पर्नेछ । यसमा तोकिएको बाहेककाको हकमा विश्व पशु स्वास्थ्य संगठनले तोकेको कार्यविधि अनुसार गर्नुपर्ने छ । विभिन्न खोपहरुको फिल्डमा परिक्षण गर्दा विभिन्न पशुपन्छी जात अनुसारका खोपहरुको परिक्षणको लागि बजेटमा व्यवस्था भए अनुसार कुनै फार्मका पशु पन्छीहरु भाडामा लिएर निम्न अनुसारका पशुपन्छीका प्रजाति प्रयोग गर्नुपर्ने छ ।
 - पि.पि.आर.भ्याक्सिनको लागि: बाखा, भेडाको प्रयोग गर्ने ।
 - एच.एस.र वि.क्यू. कम्बाइण्ड भ्याक्सिनको लागि: गाई, भैसी जातको प्रयोग गर्ने ।

- एच. एस. एरोसोल भ्याक्सिनको लागि: गाई, भैसी जातको प्रयोग गर्ने ।
- स्वाइन फिभर भ्याक्सिनको लागि: बंगुर, सुगुर, बदेलको प्रयोग गर्ने ।
- रानिखेत एफ स्ट्रेन भ्याक्सीन, रानिखेत आर.टु.वि., लासोटा स्ट्रेन भ्याक्सीन, रानीखेत आई २ भ्याक्सिन, गम्बोरो लाइभ तथा फवल पक्स भ्याक्सीनको लागि: कुखुरा, हाँसको प्रयोग गर्ने ।
- खोरेत भ्याक्सिनको लागि: गाई, भैसी, बंगुर जातको प्रयोग गर्ने ।

खोपहरुको फिल्डमा गुणस्तर परिक्षण गर्न आवश्यक भ्याक्सिन भायल/ फायल/स्प्रे भायल र डायलुएन्ट कार्यालयले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र अन्य खोप परिक्षणको लागि आवश्यक पशुपन्थी र सामग्रीहरु (सिरीन्ज, निडिल, भ्याकुटेनर, कटन, पशु आहारा तथा फिड सप्लीमेन्ट, पशु औषधीहरु आदि) कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने छ । खोपहरुको फिल्डमा गुणस्तर परिक्षण देशभरिको कुनै पनि स्थानमा गर्न सकिने छ । खोप परिक्षणको नतिजा प्राप्त गर्न कार्यालयले एलाइजा, पिसिआर लगायतका आधुनिक परिक्षणका प्रविधिको प्रयोग कार्यालयमा वा तोकिएको प्रयोगशालामा गर्न सहजिकरण गर्नुपर्ने छ । देशमा गर्न नसकिने गुणस्तर परिक्षण, खोप सम्बन्धी अन्य परिक्षणहरु र देश भित्र गरेको परिक्षण नतिजाको सुनिश्चिताको लागि खोपमा जिवाणु, विषाणुहरुको परिमाण तथा खोपको पोटेन्सी परिक्षण लागि नमूना विदेश स्थित रिफरेन्स प्रयोगशालाहरुमा पठाउन सकिने छ र यसको लागि लाग्ने खर्च कार्यक्रम बजेटबाट व्यहोर्नु पर्नेछ ।

१०. **प्रयोगशालामा कार्यरत कर्मचारीको स्वास्थ्य परिक्षण तथा आकस्मिक उपचार:** प्रयोगशालामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई विभिन्न किसिमको स्वास्थ्य जोखिम हुनसक्ने भएकोले कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार स्वास्थ्य परिक्षण गर्न सक्नेछन् । प्रयोगशालामा खोप उत्पादनको क्रममा कुनै दुर्घटना हुन गई कार्यरत व्यक्तिलाई कुनै उपचार गर्नु परेमा कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खर्च गर्न सकिने छ ।
११. **भ्याक्सिन उत्पादन व्यवस्थापन कार्यक्रम:** विभिन्न प्रयोगशाला शाखाहरु भित्र खोप उत्पादन व्यवस्थापनको लागि आवश्यक ल्याव सामग्री र भ्याक्सिन उत्पादन व्यवस्थापनको लागि आवश्यक भैपरि आउने खर्च कार्यक्रममा बजेटमा व्यवस्था भए अनुसार खर्च गर्न सकिनेछ ।
१२. **खोप उत्पादनमा प्रयोग गरिने एन्टिबायोटिक्स लगायतका औषधि खरिद:** खोप उत्पादनमा प्रयोग गरिने औषधीहरु र प्रयोगशालामा काम गर्दा कर्मचारीलाई हुनसक्ने एलर्जी, लाग्न सक्ने रोग, चोट पटक, घाँउ आदिको लागि प्राथमिक उपचारमा प्रयोग गरिने औषधि लगायतका उपचार सामग्री औषधी शिर्षकमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
१३. **इलाइजा प्लेट तथा रिएजेन्ट खरिद:** प्रयोगशालाको आवश्यकता अनुसार खोप परिक्षणको लागि कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए बमोजिम इलाइजाप्लेट तथा रिएजेन्ट खरिद गर्नु पर्नेछ ।
१४. **पिसिआर प्राइमर तथा रिएजेन्ट खरिद:** प्रयोगशालाको आवश्यकता अनुसार खोप परिक्षणको लागि कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए बमोजिम पिसिआर प्राइमर तथा रिएजेन्ट खरिद गर्नुपर्ने छ ।
१५. **हाईपर ईम्यून सिरा उत्पादन:** यो कार्यक्रम देशको कुनै पनि ठाँउमा संचालन गर्न सकिने छ । प्रयोगशालाबाट उत्पादित विभिन्न खोपहरुको सम्बन्धित पशु वा पंछीमा फिल्डस्तरमा प्रयोग गरी हाईपर ईम्यून सिरा उत्पादन गरिने छ । यसरी उत्पादन गरिएको सिरा सम्बन्धित पशु वा पंछीको रोगमा उपचारार्थ वा प्रयोगशाला प्रयोजनार्थ प्रयोग गरिने छ । कच्चा पदार्थ विउ विजन तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार यो कार्यक्रम संचालन गर्न फिल्डमा आवश्यक पर्ने पशुपन्थी खरिद वा भाडामा लिनुपर्ने छ । कार्यक्रम संचालनको अवधिमा उक्त पशुपन्थीहरुको लागि आवश्यक फिड

सप्लीमेन्ट, विभिन्न रोगहरुको वचावको लागि कक्सीडियोस्टेट, एन्टीवायोटिक्स, सिरिन्ज, निडिल, कटन, भायल, एन्टीसेप्टिक, भ्याकुनेटर आदि सामग्री खरिद गर्नु पर्नेछ ।

१६. **माइस कोलोनी तथा टेस्ट एनिमल सेललाइन संरक्षण, उत्पादन तथा व्यवस्थापन:** खोप उत्पादनको लागि आवश्यक कच्चा पदार्थहरु: क्याक्टेरिया, भाइरसको मास्टर सिड वा वर्किड सिड खरिद तथा व्यवस्थापन, प्रयोगशाला जनावरहरु मुसा, खरायो, गिनी पिग तथा अन्य पशुहरु बाखा जात, भेडा जात, बंगुर जात, कुखुरा जात, भैसी जात, गाई जात आदि खरिद र व्यवस्थापन र संरक्षणको लागि लिक्वूड नाइट्रोजन, खोप उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने भेरो सेल, विएचके सेल लाइन, अन्य सेल कल्चर गर्न आवश्यक कार्वनडाइअक्साइड लगायतका सामग्री खरिदको संरक्षण, उत्पादन र व्यवस्थापन कच्चा पदार्थ विउ विजन तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेटमा व्यवस्था भए अनुसार गर्नुपर्ने छ ।
१७. **विभिन्न भ्याक्सिनहरु उत्पादन र नयाँ भ्याक्सिन लन्चिङ:** कार्यालयमा उत्पादन गरिने विभिन्न खोपहरु पशु सेवा विभागबाट मिति २०६९।०४।२४ मा स्विकृत स्टेन्डर्ड अपरेटिङ प्रोसिजर फर प्रोडक्सन अफ एनडी (एफ, लासोटा, आई टू, र आरटुवी), आईबिडी, फाउल पक्स, एच.एस., वि.क्यू., एच.एस. एण्ड वि.क्यू. कम्बाइन्ड, एच.एस.एरोसल, एन्थ्रेक्स, स्वाइन फिवर एण्ड पिपिआर भ्याक्सिन्स इन कम्प्लान्स विथ ओआई स्टेन्डर्डस अनुसार उत्पादन गर्नुपर्ने छ । खोरेत भ्याक्सिनको हकमा विभागबाट स्विकृत प्रोटोकल/कार्यविधि अनुसार खोप उत्पादन गर्नु पर्नेछ । प्रयोगशालामा उत्पादन गरिने विभिन्न खोपहरुको लागि कच्चा पदार्थ विउ विजन तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार आवश्यक कच्चा पदार्थ, विउ विजन तथा अन्य सामग्री खरिद गर्नुपर्ने छ । कुनै नयाँ भ्याक्सिन उत्पादन गर्नुपर्दा सोको प्रोटोकल/कार्यविधि विभागबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ, र नयाँ भ्याक्सिन लन्चिङ गर्दा महानिर्देशक, कृषि अनुसन्धान परिषद्का कार्यकारी निर्देशक, निर्देशक र कार्यालय प्रमुखको उपस्थितिमा भ्याक्सिन लन्चिङ कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्नेछ र यसमा लाग्ने खर्च कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार हुनेछ ।
- क. **पि.पि.आर.भ्याक्सिन उत्पादन:** यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्रीआदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- ख. **एच.एस. एण्ड वि.क्यू. कम्बाइन्ड भ्याक्सिन उत्पादन:** यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, मिडिया, विभिन्न केमिकल, रिजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्री, उपकरण आदि कच्चा पदार्थ विउ विजन तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- ग. **स्वाईन फिभर भ्याक्सिन उत्पादन:** यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, खरायो, सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्रीआदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- घ. **रानिखेतएफ स्ट्रेन भ्याक्सीन उत्पादन:** यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, एसपिएफ अण्डा, सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्री आदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।

- ड. रानिखेत आर.टु.वि. तथा लासोटा स्ट्रेन भ्याक्सीन उत्पादन: यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, एसपिएफ अण्डा, सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिएजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्रीआदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- च. हिट स्टेवल आई २ भ्याक्सिन उत्पादन: यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, एसपिएफ अण्डा, सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिएजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्रीआदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- छ. गम्बोरो लाइभ तथा फवल पक्स भ्याक्सीन उत्पादन: यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, एसपिएफ अण्डा, सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिएजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्री आदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- ज. एच. एस. एरोसोल भ्याक्सीन उत्पादन: यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, मिडिया, स्प्रे, विभिन्न केमिकल, रिएजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्री आदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- झ. एफ.एम.डी. भ्याक्सीन उत्पादन: यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने विभिन्न स्ट्रेनका मास्टर सिड वा सिड (ए, ओ, एसिया वान र अन्य देशभित्र देखिएका स्ट्रेन), सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिएजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्री आदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- ञ. रेबिज भ्याक्सीन उत्पादन: यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिएजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्री, उपकरण आदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
- ट. एन्थ्रेक्स भ्याक्सीन उत्पादन: यो खोप उत्पादन गर्नलाई आवश्यक पर्ने मास्टर सिड, सिड, सेल लाइन, विभिन्न केमिकल, रिएजेन्ट, भायल, स्टीकर, लेवलिड सामग्री, मार्कर, इङ्क, स्टेम्प, पेकिड सामग्री, उपकरण आदि कच्चा पदार्थ विउ विजन, उपकरण तथा अन्य सामग्री खरिदमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार खरिद गर्नुपर्ने छ ।
१८. खोपहरुको बजार अध्ययन तथा अनुगमन: कार्यालयबाट उत्पादित खोपहरुको बजार अध्ययन तथा अनुगमन कार्यालयले गर्नु पर्नेछ । अनुगमनका क्रममा कार्यालयबाट उत्पादित विभिन्न खोपहरुको बजारमा माग र आपूर्तिको अवस्था, खोपको उपलब्धता, खोप सम्बन्धमा भएका गुनासो जस्ता पक्ष समेटेर खोपहरुको बजार अध्ययन तथा अनुगमन गरि प्रतिवेदनको रूपमा अभिलेख राख्नु पर्नेछ र आगामी खोपहरुको उत्पादनको लक्ष्य निर्धारण गर्दा प्रतिवेदनको विश्लेषण गरी लक्ष्य निर्धारणको योजना तयार गर्नु पर्नेछ ।
१९. औषधि पसलहरुमा खोपको कोल्डचेन अनुगमन: कार्यालयबाट उत्पादित खोपहरुको विक्री वितरण गर्ने देशभरिका भेटेरिनरी औषधी पसलहरुमा खोपहरुको संचय भण्डारण कोल्डचेनको अवस्थाको अनुगमन

प्रयोगशालाले गर्नु पर्नेछ । अुगमनका क्रममा देखिएका समस्या र दिइएका सुझाव कार्यालयमा अभिलेखको रूपमा राख्नु पर्नेछ ।

२०. **भ्याक्सिन ढुवानी निरीक्षण:** कार्यालयबाट उत्पादित खोपहरुको प्रयोगशाला देखि विक्री वितरण गर्ने पशु औषधी पसल / भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र र प्रदेशका पशुपन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशालासम्मको ढुवानी जिम्मेवारी कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार प्रयोगशालाको हुनेछ । कोल्डचेनको अवस्थाको निरीक्षण र राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको लागि पशुपन्छीका खोपहरु ढुवानी गर्दा प्राविधिक दृष्टिकोणबाट उपयुक्त किसिमले खोपहरु ढुवानी हुन भनेर भ्याक्सिन ढुवानी निरीक्षण गरिनेछ । भ्याक्सिन ढुवानी निरीक्षणको क्रममा यदि कुनै समस्या देखिएमा त्यसको तत्काल समाधानका उपायहरु अबिलम्बन गरिने छ र कार्यालयलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
२१. **समिक्षा गोष्ठीमा सहभागी हुने:** चौमासिक, वार्षिक र योजना तर्जुमा गोष्ठीमा कार्यालयको प्रतिनिधित्व हुने गरी गोष्ठीमा सहभागी हुनु पर्नेछ । कार्यालयबाट उत्पादित खोपहरुको बारेमा सरोकारवालाहरुमा समसामयिक जानकारी गराउनु पर्नेछ । खोपको उत्पादन, उपलब्धता, गुणस्तर, समस्या जस्ता पक्षमा आएका प्रश्न, जिज्ञाशाहरुको उत्तर, प्रतिक्रिया दिनुको साथै भविष्यको लागि उपयुक्त सुझावहरु ग्रहण गरेर लागु गर्नु पर्नेछ ।
२२. **स्टकिष्ट पसलमा कोल्डचेन निरीक्षण:** कार्यालयबाट उत्पादित खोपहरुको विक्री वितरण कार्यका लागि स्टकिष्टहरुले खोपहरु के कस्तो अवस्थामा राखेका छन्, संचय भण्डारण कोल्डचेनको निरीक्षण कार्यालयले समय समयमा गर्नु पर्नेछ । निरीक्षणका क्रममा देखिएका समस्या र दिइएका सुझाव कार्यालयमा अभिलेखको रूपमा राख्नु पर्नेछ ।
२३. **प्रशासनिक अडिट निरीक्षण:** कार्यालय र अन्य कार्यालयका कर्मचारीहरुको सहयोगमा कार्यालयबाट उत्पादित खोप विक्री वितरण गर्ने भेटेरिनरी औषधि पसलहरु र स्टकिष्टहरुको समय समयमा प्रशासनिक अडिट गर्नु पर्नेछ । अडिटका क्रममा देखिएका समस्या र समाधानको लागि दिइएका सुझाव कार्यालयमा अभिलेखको रूपमा राख्नु पर्नेछ ।
२४. **प्रयोगशाला परिक्षण तथा खोप उत्पादनको लागि ल्याव एनिमलको कल्याण तथा आहारा व्यवस्थापन:** कार्यालयबाट उत्पादन भएका विभिन्न खोपहरुको सेफ्टी टेष्ट र अन्य प्रयोगशाला परिक्षण र खोप उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने ल्याव एनिमलहरु मुसा, खरायो, गिनी पिग, कुखुरा, बाख्रा, भेडा आदि पशुहरुको लागि आहारा र ल्याव एनिमलको कल्याणतथा व्यवस्थापनमा लाग्ने खर्च पशु तथा पन्छीहरुको आहारा शिर्षकमा बजेट व्यवस्था भए अनुसार गर्नु पर्नेछ ।
२५. **एन्टीजन तयार गर्ने:** देशमा आवश्यकता भए अनुसार विभिन्न जिवाणु, विषाणु आदिको एन्टीजन तयार गर्न कार्यक्रम बजेटमा व्यवस्था भए अनुसार खर्च गर्न सकिने छ ।
२६. **खोपको प्रविधि विकास, गुणस्तर नियन्त्रण, प्रभावकारिता अध्ययन अनुसन्धान गर्ने:** विश्वमा विकास भएका खोपका नयाँ प्रविधिहरुको देश भित्र विकास गर्न, खोपहरुको गुणस्तर नियन्त्रण गर्न र विभिन्न खोपहरुको प्रभावकारिता अध्ययन अनुसन्धान गर्न कार्यक्रम बजेटमा व्यवस्था भए अनुसार खर्च गर्न सकिने छ ।
२७. **Laboratory Waste Disposal व्यवस्थापन:** कार्यालय प्रयोगशालाबाट निस्कने विकार, खेर जाने सामग्री र जिवाणु, विषाणु जस्ता संवेदनशिल वस्तुहरु वातावरणमा जान नदिन कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार कार्यालयले प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।

२८. **कार्यालयको Accreditation गर्ने:** कार्यालय अन्य संस्था, कम्पनी, देशहरुबाट पनि चिनिई मान्यता प्राप्त गराउनकार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार Accreditation का खुडकिलाहरु पुरा गर्दै गई कार्यालयको Accreditation गर्नुपर्ने छ ।
२९. **NS प्रमाणपत्र लिने:** कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार कार्यालयले NS प्रमाणपत्र लिने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
३०. **ISO Certificate लिने:** कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुसार कार्यालयले ISO Certificate प्राप्त गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
३१. **भ्याक्सिन उत्पादन / एन्टिजन उत्पादन सम्बन्धी बैदशिक तालिम:** समय सापेक्ष नयाँ प्रविधि भित्र्याउन, कुनै भ्याक्सिन उत्पादन विशेषको तालिम, टिस्युकल्चर तालिम, लायफोलाइजर संचालन तालिम, बोयलर संचालन तालिम, वायोसेफ्टी तालिम, एन्टिजन बनाउने, खोप/ एन्टीजन स्टान्डर्डाइज गर्ने, असल प्रयोगशाला अभ्यास तालिम जस्ता विषयहरुमा कर्मचारीहरुलाई नियमित रुपमा तालिम दिन कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
३२. **भ्याक्सिन सम्बन्धी अवलोकन भ्रमण:** कार्यालयका कर्मचारीहरुलाई अन्य मुलुकहरुमा भइरहेका भ्याक्सिन उत्पादन सम्बन्धी जानकारी लिन कार्यालयले भ्याक्सिन सम्बन्धी अवलोकन भ्रमण नियमित रुपमा राख्न बजेट व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
३३. **भ्याक्सिन व्यवस्थापन समिति:** कार्यालयको खोप सम्बन्धी स्टकिस्ट निर्देशिका, कार्यविधि, भेटेरिनरी जैविकी सम्बन्धी मापदण्ड, प्रोटोकल, म्यानुअल बनाउन वा परिमार्जन गर्न, खोप उत्पादन तथा विक्री वितरण सम्बन्धी निर्देशन दिन, खोपको दर रेट निर्धारण गर्न, निःशुल्क वितरण गरिने खोपहरुको नितीगत निर्णय गर्न र अन्य भ्याक्सिन उत्पादन सम्बन्धी निर्णय गर्न निम्न अनुसारको भ्याक्सिन व्यवस्थापन समिति रहने छः
- (क) महानिर्देशक, पशु सेवा विभाग – अध्यक्ष
 - (ख) उप-महानिर्देशक, पशु स्वास्थ्य महाशाखा – सदस्य
 - (ग) उप-महानिर्देशक, क्वारेन्टाइन कार्यालय महाशाखा – सदस्य
 - (घ) प्रमुख, भेटेरिनरी गुणस्तर तथा नियमन कार्यालय – सदस्य
 - (ङ) प्रमुख, केन्द्रीय पशुपन्ध्री रोग अन्वेषण प्रयोगशाला – सदस्य
 - (च) वातावरणविद – एक जना – सदस्य
 - (छ) प्रतिनिधि – पशुपन्ध्री विकास मंत्रालय – सदस्य
 - (ज) आमन्त्रित विषय विशेषज्ञ – बढीमा दुई जना – सदस्य
 - (झ) प्रमुख, राष्ट्रिय खोप उत्पादन प्रयोगशालाबाट – सदस्य सचिव
- भ्याक्सिन व्यवस्थापन समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार समय समयमा बस्ने छ । आर्थिक नर्मस अनुसार बजेट व्यवस्था भए बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ ।

